

ZALAI KÖNYVTÁRI LEVELEZŐ

2008/2

**ZALAI
KÖNYVTÁRI
LEVELEZŐ**

2008/2

Zalaegerszeg, 2008.

„A könyvtárra adott pénz mindig megtérül”

Czine Mihály

Zalai Könyvtári Levelező

A Zala megyei könyvtárak tájékoztatója

Szerkesztők:

Kiss Gábor

Sebestyénné Horváth Margit

A cikkek szerzői:

Bagladi Mónika könyvtáros, Lenti Városi Könyvtár; **Baksa Melinda** könyvtáros, Lenti Városi Könyvtár; **Bedő Sándorné** könyvtáros, Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete Könyvtára; **Bonnyai Ágnes**, könyvtáros, FGYVK Keszthely; **Borbélyné Verebélyi Judit** könyvtáros, FGYVK Keszthely; **Czupi Gyula** igazgató, HIVK Nagykanizsa; **Cserhalmi Henriette** restaurátor, DFMK Zalaegerszeg; **Gáspár Zoltánné** polgármester, Nemesapáti; **Gehér Andrásné** könyvtáros, Pacsa; **Gergely János**, Zala-KAR; **dr. Gyenes Imre** könyvtáros, DFMK Zalaegerszeg; **Horváth Anikó** gyermekkönyvtáros, JAVK Zalaegerszeg; **Horváthné Nagy Elvira** könyvtárvezető, Móra Ferenc ÁIVK Zalakaros; **Jakabfiné Bársony Judit** könyvtáros, Gelse; **Kántor Krisztián** könyvtáros, FGYVK Keszthely; **Kardos Gy. József** író, Keszthely; **Kereki Judit** olvasószolgálat vezető, JAVK Zalaegerszeg; **Kiss Gábor** igazgató, DFMK Zalaegerszeg; **Kovács Mónika** könyvtáros, „Salla” MKK Zalalövő; **Molnárné Pfeiffer Edit** könyvtárvezető, FMKK Letenye; **Német Józsefné** igazgató, Lenti Városi Könyvtár; **Oláh Rozália** gyermekkönyvtár vezető, DFMK Zalaegerszeg; **Pappné Beke Judit** igazgató, FGYVK Keszthely; **Sebestyénné Horváth Margit** könyvtáros, DFMK Zalaegerszeg; **Tóth Judit** igazgatóhelyettes, DFMK Zalaegerszeg; **Tóth Renáta** gyermekkönyvtáros, DFMK Zalaegerszeg; **Tóth Rita** gyermekkönyvtáros, FGYVK Keszthely;

Köszönjük mindazoknak a kollégáknak a közreműködését, akik cikkeket és híryanagot küldtek a szerkesztőségbe.

Megjelenik 1990-től

19. évfolyam

Kiadja a Deák Ferenc Megyei Könyvtár

Felelős kiadó: Kiss Gábor

Készült a DFMK sokszorosító üzemében

250 példányban

HU ISSN 0866-1979

AZ MKE EMLÉKÉREM KITÜNTETETTJE

A szakmai ajánlást összeállították a Deák Ferenc Megyei Könyvtár
gyermekkönyvtárosai

Oláh Rozália iskoláit Sárbogárdon végezte, itt is érettségizett, majd elvégezte Szombathelyen a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola magyar-könyvtár szakát.

A főiskola után rövid ideig tanított. Ezt követően Szombathelyen a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár módszertani osztályán dolgozott.

Ezután került Zalaegerszegre, ahol 1983-ban lett a Gyermekkönyvtár dolgozója. A következő években gyermekkönyvtári vezetői szakképesítést szerzett. 1995-től ő a gyermekkönyvtár vezetője.

1984 óta szerkeszti az évente megjelenő „*Tarkaforgó*” című módszertani kiadványt. Ez a gyermekkönyvtári foglalkozások forgatókönyvét tartalmazza, segítve a könyvtáros kollégák munkáját. A kiadvány tematikus jellegű, levelezős játékokat, irodalmi pályázatokat is ismertet.

2001-2003 között elvégezte esti tagozaton az ELTE Könyvtártudományi-Informatika tanszékén a könyvtár kiegészítő szakot.

1995-ben alakult meg a *Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely*, amelynek alapítója és vezetője azóta is.

Több mint három éve szerkeszti a „*Gyermekkönyvtári Információ*” című hírlevelünket, szakirodalmi tájékoztatónkat, amely kéthavonta jelenik meg.

Nevéhez több sikeres pályázat fűződik. Ezek közül kiemelkednek az esélyegyenlőséget hangsúlyozó, a társadalmi integrációt segítő művészeti foglalkozások programjai.

15 éves múlttra tekint vissza az évente meghirdetett „*Barangolás a gyermekirodalomban*” című irodalmi levelezős játék, amelynek ő a koordinátora.

Mint a gyermekkönyvtár vezetője, jelenleg is aktívan végzi a különböző rendezvények szervezését, programok összeállítását.

ÜNNEPELŐ KÖNYVTÁROSOK

Sok-sok éven át tartott felső tagozatos diákoknak és kisiskolásoknak könyvtári foglalkozásokat, ezzel is hozzájárulva a felnövekvő ifjúság olvasóvá neveléséhez.

Évtizedes múltra tekint vissza a nyaranként megrendezett *balatoni olvasótábor*, ahol hátrányos helyzetű gyerekek táboroznak. Ezeknek az éves összejöveteleknek aktív szervezője és résztvevője.

Szerteágazó feladatai mellett könyvtári szakértőként szakfelügyeleti tevékenységet is folytat, segítve ezzel a kiskönyvtárak munkáját.

Jó kapcsolatban van a helyi médiával és iskolákkal. Ennek köszönhetően a közvélemény jobban megismerheti a gyermekkönyvtár munkáját.

Kiváló viszonyt épített ki kortárs írókkal, költőkkel, akik közül már számos híres személy vendégeskedett könyvtárunkban.

Szakmai hozzáértésével, lelkesedésével, az olvasók iránti elkötelezettségével nap mint nap segíti a gyermekkönyvtár munkáját. Óriási szerepe van abban, hogy a Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtára sokoldalú, érdekes, hasznos tevékenységet fejtsen ki – a gyermekolvasók örömére.

LAUDÁCIÓ

Oláh Rozália 1983-tól a Deák Ferenc Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárának munkatársa, 1995-től vezetője. Zalaegerszegen a diákoknak, nyaranta pedig a balatoni olvasótáborban a hátrányos helyzetű gyermekeknek szervez ismeretterjesztéssel, olvasásra neveléssel összekötött nyaralást. Programjai közül kiemelkednek az esélyegyenlőséget hangsúlyozó művészeti foglalkozások. 1984 óta szerkeszti a Tarkaforgó című módszertani kiadványt, 3 éve pedig a Gyermekkönyvtári Információ című hírlevelet. Alapítóként vezeti a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhelyt, mindezzel hozzájárulva a gyermekkönyvtáros kollégák tájékoztatásához, továbbképzéséhez. Szakmai hozzáértésével, lelkesedésével, kitartó munkájával elérte, hogy a médián keresztül a közvélemény is megismerhesse a gyermekkönyvtárosok munkáját. Az MKE Gyermekkönyvtáros Szekciója javasolta kitüntetésre, ahol évek óta aktívan dolgozik. Gratulálunk eddigi munkájához!

Oláh Rozália olvasótáboros gyerekek körében

„ÉRC, MÁRVÁNY ÉS KÖNYV NEM HAGY ENYÉSZNI SOHA”

A fenti címmel hirdetett meg 3 fordulós művelődéstörténeti vetélkedőt a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár a „Reneszánsz Év 2008” jegyében. Az első két forduló levelezős játék volt. A legjobb megoldást visszaküldőket döntőre hívtuk a könyvtár olvasótermébe.

Először Kancellária alakult (tagjai Bonnyai Ágnes, Borbélyné Verebélyi Judit, Temleitner Krisztina és Tóth Rita voltak), mely többször

ülésezett, összeállította a feladatokat, értékelt és a vetélkedő lebonyolításáért felelt.

Az első forduló 2008. tavaszán zajlott le, egy hónap állt a csapatok rendelkezésére a feladatok megoldására. Készítettünk egy korabeli szövegezésű „Felhívást”, melyet a médiának is elküldtünk, és feltettünk a honlapunkra is.

Az első forduló az *Európai humanizmus és reneszánsz* címet kapta. A felhívás mellé egy adatlapot készítettünk, és azt a 6 feladatot, amit 45 keszthelyi és kistérségi intézménybe postáztunk ki. A feladatok között Szókereső, Párosító, Rejtvényes Reneszánsz, Képkirakó, Reneszánsz totó és térképes feladat volt.

Nagyon sok csapat küldte be a feladatsort, és ugyan nem kötöttük a jelentkezést korhatárhoz, kettő kivételével az általános iskolások jelentkeztek, összesen 38 csapat. A határidőket sikerült betartani, és csak akkor bontottuk fel a borítékokat, mikor együtt volt az összes csapat megfejtése és a kancellária tagjai javították ki.

A második forduló a *Reneszánsz Magyarországon* címet kapta, és azon csapatok kapták meg, akik beküldték az első fordulót. A beküldési határidő június 30. volt, és mivel az iskola véget ért, néhányan összezsapták a megoldást, és voltak, akik vissza sem küldték.

A kérdések között volt Kódexológia, Mátyás király élete képekben, Egérrágta, Kakukktojás, Szókereső, Irodalmi Barangoló, volt kérdés Mátyás seregéről, Mátyás király által bejárt vidékekről, és címet is kellett rajzolni. Ehhez a feladatsomaghhoz is írtunk segítő szándékú „Kísérőlevelet”.

Az első két forduló eredményei alapján a tanév megkezdésekor a legjobb megoldást beküldő 6 csapatot invitáltuk egy döntőre. „Élet a reneszánsz királyi udvarban” címmel kiküldtük a felkészüléshez szükséges információkat.

A kancelláriára komoly feladat várt: felkértük a zsűri tagjait, emléklapokat készítettünk, ajándékokat vásároltunk, névkártyákat készítettünk az asztalokra, forgatókönyvet írtunk a gördülékeny lebonyolításhoz, amelyből a zsűri is kapott, elhívtuk a nagy eseményre a médiát, az olvasóterem reneszánsz dekorációjának elkészítésében pedig a könyvtár egész kollektívája részt vett.

Elérkezett a várva várt nap, 2008. október 6. A Kancellária és a zsűri tagjai is reneszánsz ruhában várták a csapatokat. 3 feladat várt a résztvevőkre, 4 feladatot pedig előre kellett elkészíteniük, illetve felkészülniük az alábbiak szerint:

1. Az udvar előkelőségeinek "hozzanak ajándékot is, meg nem is", melynek átadására a nyitó ceremónia keretében kerül sor.
2. A csapat egyik tagjának saját készítésű, korhű ruhában illik megjelenni az udvar előkelőségeinek bemutatva azt.
3. Az Udvari Bolond feladata: max. 5 percen, humoros formában adja elő az udvarnak a szegények szempontjából a következő évi adózási javaslatait.
4. Udvari multságot szervezünk, melyben a csapatnak gondoskodnia illik az udvar szórakoztatásáról. A lakomáról is essék szó: állítsanak össze reneszánsz menüsört, melyet előre elkészítvén kínálnak az egybegyűlteknak.

Az első két feladat az ajándékok, valamint a korhű ruha bemutatása volt, a 3. feladat során Mátyás király könyvtárosának kellett segíteni: ki kellett választani azon köteteket, melyek szerepelhettek Mátyás könyvtárában.

A következőben a csapatok 1-1 borítékot húztak, melyben 3 földrajzi nevet találtak, abból egy volt Mátyás hadjárataihoz kapcsolódó helyszín, amit meg kellett találni a térképen is. Ezután 4 zenei részletet hallhattak és ebből kellett felismerni, mely zenére nem táncolhattak Mátyás udvarában. Majd megkezdődött a multság: az Udvari Bolondoknak egyenként kellett előadni produkciójukat, végül pedig sor került a Lakomára is, melynek során a csapatok bemutatták a tisztelt zsűrinek és a jelenlevőknek az előre elkészített reneszánsz menüt. A zsűri értékelésére nem kellett sokat várni, de az

igazi jutalmukat október 12-én, a Könyves vasárnapon személyesen Mátyás királytól vehették át. Mátyás király szerepében Helyey László színművészt köszönhattük, aki boldogan adta át az értékes könyvjutalmakat a Tempietto, Lángelmék, Csillaghullás, Reneszánsz lovagjai, a Három Grácia, és a győztes Csányi Gráciák csapatának. (A döntős csapatok keszthelyi iskolák tanulói, a nyertes csapat a zalacsányi Csány László Általános Iskola diákjaiból áll). A döntő nagyon izgalmas és jó hangulatú volt, a jutalmaknak minden csapat nagyon örült, a kancellária tagjai pedig jó szívvel gondoltak az elmúlt hónapokban elvégzett munkájukra.

Borbélyné Verebélyi Judit

ORSZÁGOS TINI KÖNYVTÁRI NAPOK A JÓZSEF ATTILA VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

Könyvtárunk ebben az évben ünnepli 45. születésnapját, így az országos könyvtári napok rendezvényei összekapcsolódtak a könyvtár születésnapjához is.

Október 6-án, hétfőn **szakmai napot** rendeztünk „Sokszínűség és modernizáció” címmel.

Szakmai délelőttünkre a város közművelődési, középiskolai könyvtárosait, illetve a mozgókönyvtári szolgáltatásban dolgozó községi könyvtárosokat, polgármestereket, jegyzőket vártuk

Könyvtárunk munkatársai beszámolóikban betekintést nyújtottak a könyvtári tevékenységbe, s a múlt felidézése, a jelen bemutatása után a jövőbeni feladatokról, elképzelésekről is szóltak.

Mintegy 50-en tiszteltek meg minket jelenlétükkel, többen közülük hozzászólásaikban hangsúlyozták a mozgókönyvtári tevékenység fontosságát.

Reneszánsz délután tiniknek: Hidán Csaba, történész volt a vendégünk, a „Vándorúton Mátyás mesterlegényével” c. játéksorozat keretében. A megjelent 50 általános iskolás korú gyermek Mátyás hadviseléséről hallhatott egy nagyon érdekes és látványos elemekkel megtűzdelt előadást.

Hidán Csaba előadásának közönsége

Október 8.: Babák Napja

Előzőleg – szeptember elején - „Babapillanatok, mosolyok, mimikák, arcok...” címmel hirdettünk fotópályázatot 0-3 éves babák, illetve szüleik számára, melynek eredményhirdetésére ezen a napon délelőtt 10.00 órakor került sor. Az összegyűlt mintegy 30 babának és 40-50 szülőnek Sebestyén Bianka bölcsődei szakreferens a korosztálynak szóló mondókákról, mesékről tartott előadást. A résztvevők nagy élvezettel hallgatták, illetve vettek részt a közös játékban, mondókázásban.

Az előadás után került sor a fotópályázat „díjkiosztására”. Minden, a fotópályázaton résztvevő baba ajándékot kapott, az első három helyezett külön könyvjutalmat is.

Babák és mamák a könyvtárban

Október 9.: Tinik Napja

Prózamondó versenyt szerveztünk középiskolásoknak „A Nyugat nemzedéke” címmel, melyen 17 diák vett részt a város középiskoláiból. Az értékelés egyénileg és iskolánként történt. Az egyéni versenyt Benkő Claudia a Zrínyi Gimnázium tanulója nyerte, az iskolák versenyét és ezzel a könyvtár vándorserlegét a Mindszenty Gimnázium csapata.

Október 10.: Kölyöknap

A könyvtár 45 éves jubileuma tiszteletére „Könyvtári észtekergető” címmel alsó tagozatos általános iskolásoknak állítottunk össze vetélkedőt a könyvtár történetéről, használatáról. A 8 négy - négyfős csapat vidám hangulatban adott számot könyvtári ismereteiről.

Október 11.: Olvasók Napja

Hűséges olvasóinkat, támogatóinkat köszöntöttük egy ajándékműsorral és apró meglepetésekkel. Kelemen Gyula előadásában megzenésített verseket hallgathattott a mintegy 40 főnyi közönség, majd kötetlen beszélgetésre került sor.

Október 12.: „Könyves vasárnap” : *A könyvtár másként. A Könyves vasárnap programjaival a kisebb gyerekeket céloztuk meg, s persze ezzel együtt az egész családot.*

9 órától játszóházra került sor: Bálint Ágnes mesealakjai csipeszfigurákból - Némethyné Bónyai Mónika óvónő irányításával; meseillusztrációk készítése magokból, termésekből – Góczán Judit könyvtáros útmutatásával.

11 órától Bábelőadás „Szoknyamese” címmel. Szívós Réka, a helyi Griff Bábszínház művésze magyar népmesét adott elő a nagyon lelkes közönségnek, illetve velük együtt játszotta el a történetet. Anyukák, apukák, gyerekek egyaránt élvezték a közös mesét, játékot.

Mintegy 150 felnőtt és gyerek fordult meg a könyvtárban, illetve vett részt a vasárnapi programokon.

Egész héten ingyenes volt a beiratkozás. Ez az akciónk nagyon sikeres volt, sokan éltek a felkínált lehetőséggel, rég nem látott olvasóink kerestek fel újra minket. A számok is ezt igazolják: 145-en iratkoztak be a könyvtárba, ebből vasárnap 22-en.

A heti rendezvénysorozatnak nagyon jó médiavisszhangja volt: többször jelent meg tudósítás a Zalai Hírlapban, a Zalaegerszeg c. újságban, a ZTV és a Studio 96.3 rádió is többször adott rövidebb – hosszabb hírt programjainkról.

Kereki Judit

VASÁRNAPOS KÖNYVTÁR

Országos Tini Könyvtári Napok
a zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárában

„*Szeretem a könyvtáram*” jelmonddal indult útjára az *Országos Tini Könyvtári Napok* október 7-12-ig tartó programsorozata. A Deák Ferenc Megyei Könyvtár hűséges gyerekolvasói a meghirdetett rendezvényeken szép számmal és hatalmas lelkesedéssel vettek részt, ezzel is bizonyítva, hogy valóban szeretik a könyvtárukat. Nagy örömünkre szolgált, hogy nem csak a gyerekek, hanem szülők, nagyszülők is szívesen csatlakoztak egy-egy programhoz. Következzen egy összefoglalás a könyves vasárnap kínálatából.

A 2008-as év a reneszánsz jegyében telt, ennek kapcsán vendégeskedett könyvtárunkban *Hidán Csaba történész*, aki *Kinizsi Pál a csatában* címmel interaktív játékra hívta a 7-8. osztályos gyerekeket. Az előadó a korhű jelmezek és harci eszközök segítségével egy darabka múltat csempészett az előadásába. Pillanatokra mindannyian odaképzeltük magunkat a csata első sorába, ahol a legkegyetlenebbül sújt le a kard, hasít a buzogány és hangosan reccsen a csont. A gyerekek megismerkedhettek a bajvívás fortélyáival, a nélkülözhetetlen katonai kiegészítővel, a kor jellegzetes viseletével. A szemléletes előadás sok kérdést ébresztett a közönségben, felkeltve az érdeklődést a kor és a téma iránt. Sokan kipróbálhatták a kardforgatást is.

A hagyományossá vált könyves vasárnapi programsorozatunk *vidám társasjátékkal* kezdődött. A kisebb gyerekek szívesen csatlakoztak és vették ki részüket a játékból, mint „élő játékfigurák”. Mondókát kellett mondani, vagy énekelni egy dalt? Nem volt akadály. Ha egy találós kérdést kellett megválaszolni, az sem jelentett gondot, hiszen a közönség mindig segített. A nagyobbak részt vehettek az *Egyszer volt Budán kutyavásár* című történelmi vetélkedőn, ahonnan senki sem távozott üres kézzel. Aki kreativitását, kézügyességét akarta fejleszteni, a kézműves játszóházban megtehetette. Sok szép ajándék készült, mutatva, hogy a gyermekek fantáziája határtalan.

Ezen a vasárnapon került sor az „*Ültessünk mesefát!*” *Zöldüléstől - sárgulásig* című pályázat résztvevőinek jutalmazására. Közel 70 pályamunka érkezett, melyek színes levelek formájában az előtérben elhelyezett „Mesefán” díszeltek. A levélkéken könyvcímek, illetve olvasással kapcsolatos gondolatok szerepeltek. A pályázat célja az olvasás népszerűsítése volt olvasmányélmények alapján. A gyerekek sokféle témában ajánlottak könyvet egymásnak, és nem feledkeztek meg felhívni a figyelmet az olvasás szépségére és hasznosságára.

A jutalmazás során minden résztvevő kisebb - nagyobb ajándékkal gazdagodott. A játék tovább folytatódik, a következő pályázat témája: *Díszítsünk Mesefát! A Tél örömei az olvasmányokban* címet viseli. Erre március végéig várjuk az ajánlásokat, gondolatokat.

A zene és a tánc is szerepet kapott vasárnap délelőtt, hiszen a Borsos Miklós művészeti vezető által irányított Saltarello Gyermek Táncegyüttes mindenkit megmozgatott. A jókedvű táncosok türelemmel tanították meg a bátor jelentkezőknek a reneszánsz tánc egyszerűbb fajtáját. Kiderült, hogy többen is tehetségesnek bizonyultak, és, hogy nem számít, az ember hány éves ...

Mindeközben ingyenes beiratkozás és térítésmentes internethasználat várta az érdeklődőket.

MŰHELY

A programok végeztével egy kedves olvasó jegyezte meg: igazán jó volt, hogy itt lehettem. Mi is köszönjük, és üzenjük a tiniknek: „Nekünk bejössz, ha a könyvtárba bejössz”!

Tóth Renáta

Hidán Csaba: Kinizsi Pál a csatában!

Reneszánsz táncház

Kézműveskuckó

KÖNYVES VASÁRNAP KESZTHELYEN

A keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár immár második alkalommal, 2008. október 12-én Könyves Vasárnapot szervezett a könyvtárba és az intézmény előtti Zeppelin térre.

A fesztivált Ruzsics Ferenc, Keszthely Város polgármestere és Kiss Gábor, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója nyitotta meg.

A rendezvényen bemutakoztak a város nyilvános könyvtárai: a Balatoni Múzeum, a Pannon Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar könyvtára és a Helikon Kastélymúzeum könyvtára.

A parkolóban felállított 200 m²-es sátorban 3 kistérségi társulás színpadi fellépői - Keszthely, Zalaszentő, Dióskál, Kehidakustány, Karmacs, Zalaapáti, Sümegcsehi képviselőiben - mutatkoztak be. Láthattak az érdeklődők többek közt vásári komédiát, néptáncot, modern táncot, hallgathattak citerazenét, komolyzenei és reneszánsz zenét.

Népi iparművészeti bemutatók és foglalkozások zajlottak egész nap: fazekasok, tűzikovács, tojásdíszítő, fafaragó, mézeskalácskészítő, horgoló-hímző, csuhé- és szalmafonó vezetésével. Az elkészített munkákat a látogatók hazaviheték.

meséket olvasott fel a nagyszámú közönségnek.

A parkoló területén a Kinizsi Íjászkлуб tartott színvonalas bemutatót kipróbálási lehetőséggel.

A Balatoni Borbarát Hölgyek borkóstolóval várták a vendégeket, míg a helyi Helikon Rádió élő kívánságműsort, valamint tájékoztatót közvetített a rendezvényről.

A könyvtár egész nap nyitva tartott, minden szolgáltatását ingyenesen vehették igénybe az olvasók. Árusításra kerültek a könyvtár forgalomból kivont és ajándékba kapott kötetei, melyekre rendkívül nagy kereslet mutatkozott.

A Reneszánsz Év alkalmából a könyvtári „kancellária” által szervezett és lebonyolított 3 fordulós művelődéstörténeti vetélkedő eredményhirdetésére is sor került, a legjobbak személyesen Mátyás királytól, valamint Keszthely város polgármesterétől és Kiss Gábortól vehették át jutalmukat. Mátyás király szerepében *Helyey László* színművészt köszönhetjük, aki

Könyves Vasárnapi könyvtári forgalmi adatok:

Beiratkozott olvasók száma: 92 fő

Ebből érvényességi időt hosszabbított: 62 fő

Összes kölcsönzés: 102

Összes hosszabbítás: 76

Pappné Beke Judit

A gyerekek totót töltenek ki a könyvtár udvarán

Keszthelyi könyvtárosok, mint a királyi kancellária tagjai

PÖTTÖM KÖNYVES VASÁRNAP A ZALALÖVŐI „SALLA” MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁRBAN

2008. október 12-én, a könyves vasárnapon egész napos programmal várta az érdeklődőket a „Salla” Művelődési Központ és Könyvtár.

Délelőtt sokan kihasználták a könyvtár nyújtotta lehetőségeket: ingyenesen beiratkozhattak, büntetés nélkül visszahozhatták a lejárt határidejű dokumentumokat, a 0-3 éves korú gyerekek babaolvasójeggyel regisztrálhattak. 10 órától Takács Lili vezetésével állatfigurákat és ékszereket készítették

gyöngyből, a nagyobbak kitartóan, két órás munkával készítették el a gyöngy-kisegeret, a kisebbek nyakláncokat, karkötőket fűztek maguknak.

Ebéd után ismét megtelt a ház, a délután folyamán különböző programok és játékblokkok váltották egymást, közben tombolát is lehetett vásárolni. 14 órától a zalaegerszegi előadóművésszel, Lukács Sándorral énekelték együtt a gyerekek a Micimackóról és barátairól, a Bóbitáról, és a kis bolháról szóló dalokat. Nagy sikere volt a kézműves foglalkozásnak is, amelynek során saját kezűleg készítették el könyvjelzőjüket a résztvevők. A programokat színesítették a félórás játékblokkok, amelyen belül volt például székfoglaló, luficsata, páros táncverseny. Minden játék végén meglepetés várta a legügyesebb vetélkedőket. Mindezek mellett egész nap megtekinthető volt a Pöttöm Klub korábbi rendezvényeiből készült fotókiállítás, illetve a régi és új tagok kiválthatták Pöttömigazolványukat.

Egy tartalmas, élményekkel teli vasárnapot töltöttünk együtt a művelődési központban. Jövőre szeretnénk ezt a hagyományt folytatni, és a könyves vasárnapot a könyvtár és a Pöttöm Klub közös szervezésében megvalósítani.

Kovács Mónika

A MŰHELY

Restaurálás és könyvkötés a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban *

Tisztelettel köszöntök mindenkit. Cserhalmi Henriette vagyok, a megyei könyvtár könyv és papírrestaurátora. Meghívom Önöket egy virtuális sétára a könyvtár könyvkötő műhelyébe. Az előadásnak apropót ad egy negyedszázados összegzés, mivel éppen 25 éve, hogy először léptem át a könyvtár küszöbét.

De kezdjük távolabbról. Az indulás éve 1956. Egy könyvkötő, egy kiségitő, egy asztal, egy prés és egy kézi vágógép. Ez volt a műhely a Vörös Hadsereg útján lévő fiókkönyvtárban. Az indulást az állandó költözések váltották fel:

- Fiókkönyvtár a Vörös Hadsereg (ma Ola) úton
- A Zárda épülete
- Megyei Könyvtár épülete
- Volt katonai óvoda a Gasparich úton
- Megyei Önkormányzat udvari épülete

**A Deák Ferenc Megyei Könyvtár könyvkötészetének munkatársai:
Cserhalmi Henriette, Katona Pálné, Santák Lászlóné**

A mai kor kérdése lehet, miért is legyen egy könyvtárnak kötészete? Azon kívül, hogy megszépülhet egy agyonolvasott könyv, számtalan nem elhanyagolható ok is felsorolható. Legyen kéznél szakember az aktuális beázások idején. Az újságok és folyóiratok egybekötése megakadályozza a számonkénti eltűnést. Az első olvasást követő szétesés gyors orvoslása, valamint olyan dokumentumok megmentése, melyek a kiadói szeszély folytán eltűnének a kínálatból. A teljes 52 évet nem tudtam feldolgozni, de az utolsó 15 év számai - 87111 bekötött dokumentum - talán meggyőző lehet létünk szükségességéről.

* A 2008. évi Közgyűjteményi szakmai napok rendezvényén elhangzott képes vetített előadás összefoglalója.

Nemrég a Waldorf iskola látogatott el hozzánk, s kíváncsi gyerekek gyűrűjében a könyvtáros kísérő csodálkozott rá, milyen sokszor (62 alkalommal) kell kézbe venni egy könyvet a kötés során. Ismerjük meg a munkafolyamatokat: egyeztetés a kísérőjegyzékkel, állapotfelmérés, szortírozás kötésfajta és állapot szerint, vonalkódok kiemelése, könyvtest kiemelése a táblából, eredeti tábla szétbontása, leválasztás a táblalemezről, elvékonyítás, ugyan az a könyvgerincnél, régi ragasztók eltávolítása aceton segítségével, ívek szétbontása, oldalszám ellenőrzése, szakadások javítása áttetsző javítócsíkkal, hiánypótlás, ívközép megerősítése erősebb javítószalaggal, előzéklap felragasztása, fűzőszalagok leragasztása, fűzés előtti préselés, összeáll a könyvtest, ragasztókötéssel (a leggyengébb kötéstípus), átfűréssel, lengyel kötéssel (a kötés erősebb, de az olvasás kissé nehézkes), fűzéssel (a legjobb megoldás), körbevágás, táblák, gerinclemezek, vászonborítók szabása, könyvkötő vászon felhúzása, védősarok készítése, borítópapír szabása, borítópapír felrakása, borítópapír beütése, előzék beragasztása, eredeti borító visszarakasztása, préselés, régi, vagy új feliratok felragasztása, száradnak a kész könyvek.

A könyvkötésről szóló részt zárjuk a könyvkötők felsorolásával. Ismerjük meg azon hölgyek nevét, akik az elmúlt 52 év egy – egy szakaszában lelkiismeretesen és hivatásuk teljes szeretetével végezték munkájukat.

- Gaál Istvánné Ilonka néni 1956
- Szalay Ernőné Ilus néni 1956
- Klausz Józsefné Joli néni 1955
- Csay Józsefné Lonci néni 1958
- Borcsányi Miklósné Margitka 1961
- Szegedi Jánosné Marika 1966
- Stikkel Istvánné Erzsi 1972
- Hajdúné Gelencsér Zsuzsa 1982
- Cserhalmi Henriette 1983-
- Katona Pálné, Ági 1996-
- Santák Lászlóné Juci 2006-

Térjünk át a restaurálásra. Lehet, hogy furcsának tűnik, de a könyvrestaurálás igen fiatal szakma. Régi korok műveit pergamenre írták, a nyomtatás feltalálásakor pedig már rongyhulladékból készült igen jó minőségű papír volt elterjedve. Az egyre nagyobb kereslet miatt az 1800-as évek végén a fából kinyert cellulóz kiszorította a rongypapírt. Nos, ez és a motorizációval együtt járó levegőszennyeződés minden baj okozója.

A Deák Ferenc Megyei Könyvtárban 1988-tól beszélhetünk restaurálásról. Ekkor végeztem az Országos Széchényi Könyvtár oktatóműhelyében. Az iskola 3 éves képzés keretében, érettségizett könyvkötők számára ad lehetőséget papír és könyvrestaurátor képzettség megszerzésére.

A műhely kicsit zsúfolt, de az elmúlt 20 év során igen nagy értékek fordultak meg benne. A könyvtáron kívül több munka készült a múzeumnak és a levéltárnak is. Néhány érdekes eset a múltból. A Zsinagóga felújításakor a falból előkerült alaprajzok és iratok megmentése; tenyérnyi darabokra szétesett térkép az egykori Deák birtokról; II. János Pál első magyarországi látogatására díszalbum készítése a Megyei Önkormányzatnak.

A restaurálás alpműveletei:

- Állapotfelmérés, kémiai vizsgálatok

- A teljes munkafolyamatot megtervezése (Gondold végig, nem tévedhetsz! Visszafordíthatatlan lépés nem történhet).
- Szárasztisztítás mókusszőr ecsettel, nedvestisztítás (vagyis mossuk ki a könyvet), fertőtlenítés leggyakrabban alkohollal, savtalanítás (ha a papír pH értéke 5,5 alatt van), felteltávolítás hidrogén-peroxiddal, szakadások javítása, hiánypótlás kézzel merített japán papírral, erősítés, újrafűzés
- Újrakötés
- Mindent úgy, mint eredetileg, vagyis az eredeti kötéstechnika minden lépését meg kell tartani

A laikusok számára a restaurálás leglátványosabb lépése a könyvlapok vízben való áztatása. A könyves vásárnapon sok olvasó próbálta ki maga is nagy élvezettel.

Az elkészült munkákat savmentes mappában, vagy védődobozban tároljuk.

Munkám során természetesen beleolvasok a készülő könyvekbe. Legkedvesebb a szívemnek Háiszler György orvosi munkája volt. Még ma is élvezetes olvasmány. Az 1800-as évek elején lóháton közlekedő vidéki orvos összegyűjtött receptjeit, tanácsait olvashatjuk benne.

Legnehezebb az elválás. Bevallom a kész munkákat még egy kis ideig a műhelyben őrzöm, elő-elő veszem, lapozgatom, simogatom és végül nehéz szívvel a raktárba küldöm őket.

Végül egy kis felsorolás az elkészült munkákról a teljesség igénye nélkül.

- Allvintzy, M. B.: Nap-nyúgoti töredékek. Pesten. 1800.
- Barclay, John: Euphormionis Lusinini Satyricon. Lugd. Batavorum. 1674.
- Biblia. Lugdunum. 1568.
- Bolyai Farkas: Öt szomorú játék. Szebenben. 1817.
- Bonfini, Antonio: Rerum hungaricarum decades quinque. Budae. 1770.
- Csuzy Zsigmond: Evangeliomi trombita. Posenban. 1724.
- Erasmus, Rotterdami: Pharaphrases. Coloniae (Köln). 1522.
- Görög Demeter: Magyar átlás...= Atlas Hungaricus...Vienna (Bécs). 1802.
- Háiszler György: Orvosi munkája 1-2. Weszprémben. 1801-1802.
- Homann, Johann Baptist: (Atlas) 33 selectarum tabularum. Norimbargae. (Nürnberg). 1737.
- Hufeland Kristóf Vilmos: Az emberi élet meghosszabbításának mestersége. Pesten. 1799.
- Magyar, tót és deák beszélgetések. Selmetzbányán. 1795.
- Pápai-Paris, Franciscus: Dictionarium Latino Hungaricum... Leutschoviae (Lőcse). 1708.
- Pázmány Péter: Hodoegus. Igazságra vezérlő kalauz. Posony. 1637.
- Rousseau, Jean Jacques: Du contrat social. Lyon. 1790.
- Szikszai György: Mártírok oszlopa. Posonyban. 1789.
- Terentius, Publius Afer: Tragoediae et comediae... Francoforti ad Moenum. 1585.
- Wagner, A. P. Franciscus: Universae phraseologiae latinae corpus. Tyrnaviae. (Nagyszombat). 1750.
- Weber, Johann Adam: Speculum humanae sive discursus curiosi et fructuosi... Viennae (Bécs). 1577.
- Werbőczy István: Werbőczyus illustratus sive decretum tripartitum... Tyrnaviae. (Nagyszombat). 1763.

Cserhalmi Henriette

A PARNASSZUSTÓL AZ ÜVEGHOLDIG

Irodalmi találkozás Turbuly Lillával (beszélgetőtárs Gyenes Imre)

Könnyű dolgom van, mert egy olyan embert mutathatok be, akinek a verseit nagyon szeretem. De nemcsak verset ír Turbuly Lilla, két regénye is megjelent: *Eltévedt hold* és *Üveghold* címmel.

A *Parnasszus*: hegycsúcs Görögországban, mely a múzsáknak volt szentelve, de Magyarországon egy irodalmi folyóirat neve is. Itt jelentek meg először Lilla versei. Tehát kétszeresen jelkép ez beszélgetésünk címében. Az *Üveghold* pedig Lilla második regénye.

Miután ezt a címet kitaláltuk, megjelent egy újabb verseskötete is *Szélrosta* címmel. Valójában tehát az ív így teljes: „A Parnasszustól az Üvegholdon át a Szélrostaig”.

Turbuly Lilla Gutorföldén (Náprádfán) született. Költő, novella- és regényíró, de esszét, és kritikát is ír. A jogi- és a bölcsészkart annak idején párhuzamosan végezte, és a közelmúltig bíróként dolgozott Zalaegerszegen, majd Sopronban. Közben persze írt. Hét év óta intenzíven, s a legjobb magyarországi folyóiratnak – a *Holminak* - szinte „házi” szerzője. Ma már szabadúszó, idejét Zala és Budapest között osztja meg.

És most jöjjön az interjú szövege, amely 2008. október 18-án hangzott el a Könyves Vasárnapon, a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban.

Gy. I.: „*Te régóta írsz, prózát is meg verset is, de viszonylag későn kerültél az ismertség közelébe. Volt idő, mikor nem is írtál. Ami meglódtotta benned a költőt az egy-egy erős érzelmi változás, vagy akár helyzetváltozás volt. Kell ez az alkotáshoz?*”

T. L.: „Emlékszem arra a délutánra – talán tízéves lehettem -, amikor a könyvespolcunkat böngészve belém villant, hogy én is író leszek. Sokáig úgy tűnt, hogy mégsem így lesz, bár voltak rövidebb-hosszabb időszakok az életemben, amikor novellákat, tárcákat írtam, és ezek itt-ott meg is jelentek. Versre soha nem gondoltam, nálam ezen a téren a kamaszkori próbálkozások is kimaradtak. Aztán egy megváltozott élethelyzetben, ami valóban, költözéssel is együtt járt, egyszer csak, mindenféle tudatos erőfeszítés nélkül elindultak a versek. Azóta – most már hét éve – folyamatosan írok verset is, prózát is.”

Gy. I.: „*Az ember hány helyhez kötődhet egyidejűleg? Választott városodat, Sopront szereted (Színház utca), nemrég írtál Náprádfáról, ahol születted, (Spanyolnátha), és itt van Zalaegerszeg, ahová vissza-visszatérsz. Vagy egyszerre mindig csak egyhez lehet kötődni?*”

T. L.: „Bonyolult dolog ez a többlakiság, én mégis szeretem, és valahogy mindig úgy alakult az életem, hogy ingáztam különböző helyek között. Egy írónak ez sok pluszt is ad: külső perspektívát, jobb rálátást helyzetekre és emberekre. A mindennapi élet szintjén ez persze sokszor fárasztó: sokat utazom (most éppen leggyakrabban Budapest és Zalaegerszeg között), amire éppen szükségem lenne, az persze mindig a másik lakásban van, és így tovább. Mégis szeretem ezt az életformát. Hogy éppen mikor hová kötődöm erősebben, ez változó. Most éppen Zalához és Budapesthez, a két hely szerencsésen egészíti ki egymást.”

Gy. I.: „*Olvastam egy interjúdat Rakovszky Zsuzsával, aki már elég régen publikált verset, viszont írt legutóbb két regényt. Akárcsak Te. Azt kérdezted tőle, inkább költői vagy prózairói alkatnak tartja-e magát. Nagyon meglepődtem, mikor hallottam a választát: prózairóinak. Most ugyanezt kérdezem tőled is. Költői vagy prózairói alkatnak tartod magad?*

Egyébként a versesköteted később született meg, mint a prózák. A kiadók nem mernek vállalkozni a megjelentetésre, csak ha ismert költőről van szó, vagy az emberek egyszerűen nem olvasnak verset?”

T. L.: „Néhány újabb vers kivételével ez a kötet már két éve összeállt, a kiadó csak arra várt, hogy megkapja az NKA támogatást, mert, ugye, verseskötetet ma Magyarországon csak így lehet kiadni... Számomra fontosabb a versírás, mint a próza, talán azért is, mert az előbbit nem tudom befolyásolni, ritkán tudok csak verset írni, és mindig bennem van a félsz, hogy többet nem sikerül. Ezért is jó érzés, hogy ez a vékonyka kötet a maga 42 versével már megvan. Meg azért is, mert alapvetően költői alkatnak tartom magam, úgy érzem, ez a jobbik része az én eddigi irodalmi teljesítményemnek.”

Gy. I.: „*Te jól ismered Rakovszky Zsuzsát, aki mióta az eszemet tudom, a magyar költők élvonalába tartozik. Barátok is vagytok. Mit jelent neked a művészete, és mit jelent a barátsága?*”

T. L.: „Sopronba költözésem legszebb ajándékának tartom, hogy megismerhettem. Már régóta nagy rajongója voltam a költészetének, például az időről szóló versciklusát kívülről megtanultam, annyira fontos volt nekem. Ő is akkortájt

költözött vissza a szülővárosába, amikor én odakerültem, és Várady Szabolcs, a Holmi versszerkesztője ismertetett össze bennünket. Talán mondhatom, hogy az elmúlt években az ismeretségünk barátsággá mélyült. Sokszor neki mutatom meg először a verseimet, és az is nagyon inspiráló, hogy közelről láthatom, mennyire fegyelmezetten, mennyire művészi engedmények és megalkuvások nélkül dolgozik.”

Gy. I.: *„Nagyon sok barátod van, és igyekszel is ápolni ezeket személyesen, meg írásban a neten keresztül? Mennyire fontosak ezek neked? Jobb, ha az embernek kiterjedt baráti köre van, vagy elég, ha egy vagy kettő nagyon bizalmas barátnője, akiknek az égvilágon mindent elmondhat, megbízhat bennük?*

Néhány versedben az árulás, a csalódás fogalmazódik meg, A barátsághoz hozzá tartozik ez is? Ha ennyire mélyen éled meg ezeket a kapcsolatokat, akkor hogyan lehet újra bizalmat adni egy másik embernek?”

T. L.: *„Igen, nagyon fontosak nekem a barátságok. Különböző helyekről és különböző időszaikból tevődik össze a baráti köröm: volt gimnáziumi, egyetemi évfolyamtársak, kollégák, tanítványok, irodalmárok. Az utóbbi években ezekhez néhány, netes ismeretségből barátsággá erősödő kapcsolat is járult, például a gyerekverskötetem illusztrátorával, a Németországban élő Lakner Zsuzsával. Valahogy az is mindig fontos volt nekem, hogy ne csak velem egykorú, de nálam jóval idősebb, és most már nálam jóval fiatalabb barátaim is legyenek, és hogy meg tudjam őrizni felnőtt koromra is azt a képességet, hogy új barátságokat tudjak kötni. Nem hiszem, hogy többet csalódtam volna a barátaimban, mint bármelyikünk, csak arról van szó, hogy egy működő, mély kapcsolatról ritkábban ír verset az ember, mint egy csalódásról vagy árulásról.”*

Gy. I.: *„Tudjuk, hogy megjelent két regényed, most végre egy versesköteted, és gyerekverseket is írsz. Az első regényed egy pályázat megnyerésének eredménye (a Nők Lapja Café és a Révai Digitális kiadó hirdette meg), melyen elképesztő sok jelentkező volt.*

A zsűri kiválogatta a 12 legjobbat, ettől kezdve nyilvánosan zajlott. Egyre szűkült a kör. Előbb 8, majd 4 pályamű maradt. Az volt a gyakorlat, hogy részleteket közöltek belőle, ez alapján lehetett szavazni, aztán a bennmaradtaktól újabb részleteket. Számomra kicsit olyan volt, mint egy Megasztár válogatás. Főleg az utolsó fordulóban, ahol tudtátok, hogy a 4 pályamű közül csak az első három jelenhet meg nyomtatásban. Aztán jött a döntő, amit te nyertél meg. Szerinted ma már ez így természetes? Kicsit show-elemekkel társítva, amit az elektronikus médiából vettek át?”

T. L.: *„A verseny jó lehetőség volt arra, hogy az első regényemet megjelentethessem, mert ez bizony nem könnyű dolog. A kiadók nem szívesen vállalnak kockázatot ismeretlen szerzők műveivel. A regénypályázat előtt én is próbálkoztam néhány kiadónál, de nem jártam eredménnyel. Ez a pályázat biztosított némi nyilvánosságot is, ami kezdőként megint csak jól jött. Az irodalmárok egy része kicsit fanyalogva néz a női lapokban publikáló szerzőkre, de én nem így vagyok ezzel, hiszen mégiscsak az lenne a cél, hogy eljussunk az olvasókhoz, és lehet, hogy ma már ehhez ilyen eszközök is kellenek.”*

Gy. I.: *„Gyermekverseket is írsz, holott tudom, nem magadtól jutott eszedbe, hanem Lackfi János unszolásra vállaltad el, ő beszélt rá szelíd erőszakkal. Milyen a viszonyod a gyerekversekkel?”*

T. L.: *„Lackfi Jánosnak a Csodaceruza című gyermekirodalmi folyóiratban van egy Aranysityak című sorozata, amelyben kortárs költők gyerekverseit mutatja be, és engem is megkeresett, hogy írjak néhányat. Addig nem gondoltam rá, hogy ezzel a korántsem könnyű műfajjal próbálkozzak, de a felkérésre dolgozni kezdett bennem a „jótanuló-effektus”, meg akartam felelni a feladatnak. Elsőre a rímes, mondókás változattal kísérleteztem, nem túl biztató eredménnyel. Aztán eszembe jutott, mennyire szerettem gyerekkoromban az Ami a szívedet nyomja című kötetet, az abban olvasható svéd gyerekverseket. Megpróbáltam én is ilyen szabadverseket írni, és ez már jobban működött. Tudom, hogy sokan ezeket a verseket nem is tartják versnek, és azt is, hogy az egészen kicsi gyerekeknek még fontos a rím, a ritmus. De úgy tapasztalom, a nagyobbak már értik és szeretik ezeket a néha vicces, néha ironikus, néha szomorú életszeletkéket.”*

Gy. I.: *„Tudom, hogy Babits a kedvenc költőd a klasszikusok közül. Amikor tanítottál a Zrínyiben, őt minden diáknak betéve kellett tudni. A kortárs költők közül kiket említenél, akik hatottak rád, vagy csak egyszerűen szereted őket?”*

T. L.: *„Azért remélem, nem erőltettem szegény tanítványaimra Babitsot, legfeljebb azzal a cseles eszközzel éltem, mint más költőknél is: ötös járt az önszorgalomból megtanult versekért. A gyerekek persze örültek a „potya” jegynek, én meg annak, hogy a megtanult vers talán akkor is velük marad, amikor a tényanyagot, elemzéseket már régen elfelejtik. Minden ellenkező híresztelés ellenére a kortárs költészet nagyon jó és rendkívül sokszínű, ha valaki veszi a fáradságot, és keresgél egy kicsit, biztosan megtalálja a maga kedvencét. Ha a kezembe veszek egy irodalmi folyóiratot, és megnézem a tartalomjegyzékét, van néhány név, akikhez azonnal odalapozok, és elolvasom a frissen megjelent versüket, akár az utcán is. Mint például Tóth Krisztina, Kemény István, Borbély Szilárd, Szabó T. Anna vagy Molnár Krisztina Ríta. És persze Rakovszky Zsuzsa, de róla már beszéltünk.”*

GY. I.: *„Ha csak a prózát ismerném (a két regényedet), az alapján nem lehet megtudni rólad sokat. A verseid viszont kirajzolják az érzéseidet, gondolkodásodat, tapasztalataid. Ezekben van szerelem, csalódás, emberi kapcsolatok – ha valaki veszi a fáradságot – megismerhet téged olyannak, amilyen vagy valójában. A hétköznapiakban tartózkodónak, inkább visszafogottnak látszol.”*

T. L.: *„Abban igazad van, hogy a versekből az olvasó talán többet megtudhat rólam, a szerzőről, mint a regényekből, de ezeket a verseket sem lehet egy az egyben értelmezni. Én nagyjából tudom, melyik motívum honnan jött (talán az én életemből, talán valamelyik ismerősöméből, vagy egy utcán látott idegenéből), de ahogy „összevarrom” mindezt, annak már kevés köze van a valósághoz. Ugyanakkor azt hiszem, minden művészet egyfajta kitarulkozás is, ezt vállalni kell, akkor is, ha ez a művészre a hétköznapiakban nem jellemző.”*

Gy. I.: *„Tudom, hogy van egy kiadó, az Artemisz, melynek munkatársa, sőt ahogy sejtem most már legfőbb munkatársa vagy. Ez állandó munkát igényel. Mit tudsz még emellett felvállalni? Azaz egy szabadúszó idejébe mi fér bele?”*

T. L.: *„Az Artemisz Kiadónak időnként valóban besegítek: szerkesztek, korrektúrázom, olvasom a beérkező kéziratokat. Emellett különböző lapoknak irodalmi- és színikritikákat írok, nagy kedvvel és örömmel. Próbálok lépést tartani a kortárs irodalom és a színházi élet történéseivel, sokat olvasok. Aztán ott van a hétköznapi élet számtalan apró-cseprő kötelezettsége, az eredeti szakmám (sokáig jogászként dolgoztam) is ad még feladatot, de a legfontosabb, hogy egyetlen nap se teljen el írás nélkül.”*

Köszönöm a beszélgetést!

Turbuly Lilla:

By-pass

Hogy kifordítják a szívedet, a tüdőt,
mint egy kopott nagykabátot, megrémít,
de próbálok békét kötni a gondolattal.

Mindenki ismer valakit, akinek
ugyanígy, és látod, most biciklizik,
füvet nyír a kertben, vagy egyszerűen
csak plédbe burkolózva üldögél a
verandán a koratavaszi napsütésben.

Úgy látszik, élet és halál között is
a legrövidebb út az egyenes, hát
kerülőutakat varrnak a szívbe,
aztán hordható lesz még egy darabig
mint egy kifordított nagykabát.

(Parnasszus, 2008/1.)

MÁTYÁS KIRÁLY ÉS A RENESZÁNSZ KORA

A XXXVI. Országos Honismereti Akadémia Zalaegerszezen

A Honismereti Szövetség évente rendezi meg, mindig más helyszínt választva, nagy, országos seregszemléjét, mely csaknem egy teljes hetet jelentő, gazdag rendezvény-sorozat, előadásokkal, szekcióülésekkel, és természetesen kulturális rendezvényekkel, kirándulásokkal a résztvevők nem kis öröme. A Szövetség 2008-ban – a XXVII. Akadémia 1999. évi sikeres megrendezésén felbuzdulva – ismét Zalaegerszeget választotta tanácskozási helyszínül; a rendezvény fő szervezője ismét a Társadalmi Egyesülések Zala Megyei Szövetsége volt, szoros együttműködésben a Zala Megyei Honismereti Egyesülettel, a Zala Megyei Levéltárral, a Göcseji Múzeummal és természetesen könyvtárunkkal. Ez utóbbi azért is volt magától értetődő, mert az Akadémia vezető témájául Mátyás király uralkodását és a reneszánsz korát választották, s az együttműködő partnerek az előző évben már egy rendkívül sikeres megyei levelezős játékot szerveztek meg és bonyolítottak le „Hunyadi Mátyás a jégen választott király” címmel (erről előző számunkban adtunk tájékoztatást).

A június 30-a és július 4-e között megtartott tanácskozás kiemelkedett az eddig lezajlott honismereti akadémiai rendezvények közül, különösen színvonala, programjainak gazdagsága által. Tizennyolc előadás hangzott el, a korszak és a téma legkiválóbb országos és helyi szakembereinek közreműködésével (mint Halász Péter, a Honismereti Szövetség elnöke megjegyezte záró értékelésében, korábban még soha nem fordult elő, hogy minden előadó időben érkezzen, ne maradjon el előadás, és az utolsó nap utolsó előadásán is tele legyen az előadóterem).

A programhoz a szervezők rendkívül nagy segítséget kaptak az Országos Széchényi Könyvtártól, személy szerint is Monok István főigazgatótól, valamint az OSZK munkatársaitól. Monok István vállalta az Akadémia nyitó előadásának megtartását is, illetve a rendelkezésünkre bocsátotta a nemzeti könyvtárnak a Corvinák képei alapján – Hapák József neves műtárgyfotós közreműködésével – készített vándorkiállítását, melynek rendezője Ekler Péter (az ismertetőjét is ő írta). A kiállítás a tanácskozás színhelyén felállítva (s kiegészítve az említett megyei vetélkedőre a gyermekek által készített középkori városmakettekkel) zajos sikert aratott a résztvevők körében.

A tanácskozást számos kiegészítő program – városnézés, múzeumlátogatás, színházi előadás – kísérte. Különleges eseménynek bizonyult az a reneszánsz lakoma, melyet Tóth Judit, a megyei könyvtár igazgatóhelyettese segített megszervezni – itt a dobronhegyi Kandikó Vendégház Mátyás kori receptek szerint készült ételeit kóstolhatták meg a résztvevők.

A sok ülésbe belefáradt helytörténeti szakemberek számára egy egész napos tanulmányutat is szerveztünk – egyet a kelet-zalai térségbe, egyet pedig a nyugati tájakra. Ez utóbbinak e sorok írója volt a vezetője: Novára, Lentibe vezetett utunk, majd Lendván Göncz László szlovéniai intézetigazgató (ma már parlamenti képviselő) fogadott bennünket. A sok nevezetesség után a kirándulók megilletődötten álltak meg a lendvahegyi kápolna sírkertjében: a meredeken leszakadó hegyoldalról pazar kilátás nyílt Szlovénia belsejébe, a szemhatáron Horvátország és Ausztria látszott, alattunk pedig a magyar nyelvhatáron fekvő falvak, Kapca, Völgyifalu, Csente...

Az Akadémia előadásait folyamatosan közli a Honismeret című folyóirat – a résztvevők meglegedését a számtalan köszönőlevél, e-mail tanúsítja. Ismét bebizonyosodott, hogyha a könyvtárak, közgyűjtemények összefognak egymással és a társadalmi szervezetekkel, akkor emlékezetes, maradandó értékű produkciókra képesek.

Kiss Gábor

KÖNYVBEMUTATÓ KESZTHELYEN A FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

Az Ahonnan jöttem (Pálfalvi Nándor élete és munkássága) című művemem mutatam be 2008. szeptember 22-én Keszthelyen a Fejér György Városi Könyvtárban. A kötetet „Az Év Könyvtára 2006” címet elnyert intézmény Könyvtárpártoló Alapítványa adta ki 500 példányban. (Felelős kiadó: Pappné Beke Judit igazgató. Nyomdai munkálatok: Ziegler-nyomda, Keszthely. Kötés: Csonka Károly, Keszthely.)

A biográfia egy olyan 77 éves (Keszthelyen élő) íróról szól, aki 39 eddig megjelent kötete okán feltétlenül méltónak bizonyult a „megörökítésre”. Ez a könyv „elégtételül” is szolgálhat annak a kiemelkedő jelentőségű alkotónak, akit évtizedeken keresztül háttérbe szorítottak.

A több mint fél évszázados írói pálya művei mélyen benne gyökereznek a kor magyar valóságában, hiszen ott él, ott lélegzik bennük annak minden rezdülése – írójuk törekvései, eszméi, érzelmei tükrében.

A széles látókörű Pálfalvi Nándor – megértve a műveiben megelevenedő jelenségek fontosságát – alkotásaiban kivételes felelősségérzettel vezérelve hiteles krónikása akart lenni korának. Mindig érezte a szavak súlyának fontosságát, mert meghallotta a kor azon „parancsait”, amelyek arra figyelmeztették: Nem hallgathatja el a szorító gondokat! Színt kell vallania, állást kell foglalnia a korkérdésekben. S mindig a pozitív tartalmak, pozitív eszmények védelmében. A tudatos lét- és lélekrombolással ugyanúgy szembefordult, mint az élet értékeit beszennyező és aláásó törekvésekkel. Az igazság nevében protestált a fundamentális értékrend megcsúfolása ellen: A tiszta élet nem tűrheti meg a hazugságot, mert a hazugság magával hozza az emberek megtévesztését, a gyűlöletet, az emberellenes erők elszabadulását.

Amikor 2006 októberében – szintén a keszthelyi Városi Könyvtárban – bemutatam Pálfalvi Nándor 39. művét, a Ne ferd az ördögöt című kötetét (amely 14 elbeszélést és 2 kisregényt tartalmaz), már elhatároztuk, hogy ez a kezdődő kapcsolat köztünk ki fog teljesedni egy, az ő életét és munkásságát bemutató biográfia megírásával. (A Ne ferd az ördögöt kötet egyik kisregényével, a „Nagyapa forradalmá”-val ünnepeltük meg az 1956-os forradalom és szabadságharc, valamint az író alkotói pályájának 50 éves évfordulóját.)

Azért lehattunk „alkotótársakká”, mert mindkettőnk az az Ady Endre-i gondolat „vezérel”, amely szerint: „Mi megmaradtunk a régi ideálok mellett. Mi csak a szárnyakra emlékezünk, a repülő, a szállva szálló szárnyakra...”

A Pálfalvi-életmű sokrétűsége imponáló: A tüzértiszti végzettségű Pálfalvi Nándor újságíróként kezdte pályáját (a Néphadsereg című lapnál már 1951 és 53 között munkatárs volt - egészségi állapota miatt leszereléséig): 1953-54-ben a Pajtás című úttörőújságnál rovatvezető. 1954-56 között a Szabad Föld szerkesztőségében dolgozik. (Közben az ELTE bölcsészkarának magyar szakára is jár.) Majd a Magyar Rádió Falurovatához kerül riporternek (1957-59). Ezután lesz a Magyar Televízió munkatársa (1959-64: dramaturg, 1965-77: szerkesztő-riporter). 1977 és 85 között a Képes Újság főmunkatársa és rovatvezetője. Végül 1985-től 1988-ig újra a Magyar Televíziónál dolgozik (a Műsorpropaganda- és Sajtófőszerkesztőség vezetője és szerkesztőbizottsági tag).

Mint a televízió munkatársa 6 tv-film dramaturgja, s mintegy 300 dokumentum- és riportfilm munkálataiban vesz részt (szerkesztő, író, rendező).

TUDÓSÍTÁSOK

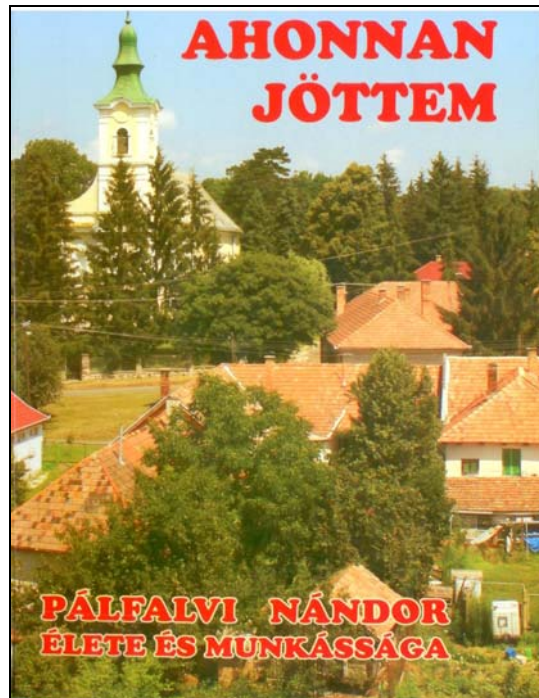
1956 nyarától kezd könyveket írni. Előbb irodalmi riportokat, riport- és dokumentumregényeket (amelyekkel később is megpróbálkozik), majd ifjúsági regényeket (később meséket is), „valódi” regényeket, novellákat, 3 színművet (kettőt be is mutattak) és 3 kötet verset. Egy novellájából és egy regényéből tv-, egy másik regényéből mozifilm is készült. Jelenleg is több műve vár kiadásra.

A hatgyermekes szegény Nógrád megyei családból származó író szorosan kötődik a szülő, felnevelő és éltető családhoz, tájhoz, s a szegénységhez, amelynek minden hátulütőjét a saját bőrén kellett tapasztalnia. „Ott van ő honn”, „ott az ő világa”: sosem felejtí, s nem egy művében érzékeny lélekkel, elevenen és példamutatóan ábrázolja is azokat az emlékeket, amelyeket magába fogadott. – Más műveire is jellemző az író mély emberismerete, az emberábrázolás mélysége és érzékletessége, a plasztikus valóság- és jellemábrázolás, a hiteles lélekrajz, s a nagy hangulatteremtő erejű, páratlanul egyedí, csak rá jellemző szemléletes, láttató, eleven stílus.

A gyermekkor élményvilága tiszta képet mutató, erős, gazdag lelki egységet teremt – mint mélységes és kiapadhatatlan forrást. S ezekre az emlékekre rakódnak rá a később megélt korok történései is (erősen érzelmi és költői vonásokkal). Pálfalvi Nándor irányító, vezérlő elve a rendkívüli alkotói tudatosság, amely az emberi, művészi, társadalmi, történelmi tapasztalatok párlata, s amelyekkel célt is ad az áradó emlékeknek. Az író nagy gondnal, a valósághoz méltóan tárja és mutatja fel a szavakban a világ minden kis részletét.

Az örök emberi küzdelem, a választási lehetőségek elé állított szereplők sorsa lebilincselő mesélőkedvvel kerekedik ki, tárul az olvasók elé, akik így „ajándékba” kapják a XX. század embereinek híven megelevenített világát.

Kardos Gy. József

A GELSEI PETŐFI SÁNDOR EMLÉKKÖNYVTÁR ŐSZI-TÉLI GYERMEKPROGRAMJAI

Könyves Vasárnap

A Könyves Vasárnapon a mi intézményünk is nyitva tartott. Erre az alkalomra játszóházat is szerveztünk „Mesehősök papírból” címmel, Varjú Jancsit és Sün Balázst készíthettek a gyermekek. Az előző évhez képest sikeres volt a program, főleg azért, mert néhány felnőtt is betévedt.

Pillanatkép a foglalkozásról

Levelezős játék

Levelezős játékot hirdettünk „Ki tud többet az Európai Unióról?” címmel, melyben a Weöres Sándor Általános Iskola diákjai vettek részt a legnagyobb számban. A játék négy fordulóból állt, s az alábbi Európai Unióval kapcsolatos témakörök szerepeltek: országok – városok, Európa élővilága, Euró, nemzetek – ételek. A verseny eredményhirdetését az Önkormányzati Híradó november havi adásában tartottuk. Minden forduló helyes megoldói közül két-két nyertest, és akik mind a négy forduló kérdéseit jól válaszolták meg, egy nyertest sorsoltunk. A jutalom „Emma Hartley Sokszínű Európa” című könyve volt. A résztvevők sok új ismerettel gazdagodtak, szívesen vettek részt a játékban.

Játszóház

Már hagyományosnak mondható a Halloween napi játszóház, mely idén is nagy sikert aratott. A játszóház keretein belül az érdeklődők megismerkedtek az ünnep történetével. A rendezvényt 2008. október 31-én pénteken tartottuk, helyszíne a Petőfi Sándor Emlékkönyvtár volt. A kézműves foglalkozás keretében boszorkányok és denevérek készültek. A program a legifjabb korosztályt is megszólította, hiszen óvodás részvevője is volt a rendezvénynek.

Játszóház a gelsei könyvtárban

Előadás

Az Európai Bizottság az éghajlatváltozás elleni harcra kiemelt figyelmet fordít, mivel ez globális probléma, mindannyian tehetünk valamit a változásért. Még a napi életünkben tett apró változtatások is segíthetik az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának megakadályozását anélkül, hogy az befolyásolná az életminőségünket. Sőt, ezzel még pénzt is megtakaríthatunk. Úgy gondoltam, hogy időszerű nekünk is foglalkoznunk ezzel a problémával. A gyermekeket szerettem volna megszólítani, s persze rajtuk keresztül a családjaikat is: „Az éghajlatváltozás rajtad múlik!” címmel hirdettük meg programunkat, melyet elsősorban a helyi általános iskola felső tagozatos diákjai és pedagógusai számára ajánlottunk. Az előadást minden diák és pedagógus nagy érdeklődéssel figyelte. A gyerekek feltehettek kérdéseiket, amelyek megválaszolásra kerültek. Bízom benne, hogy akik meghallgatták Gottfried Mónika szavait, ezentúl jobban elgondolkodnak azon, hogy tanárként vagy diákként környezettudatos döntéseket hozhatunk és változtathatunk a szokásainkon.

A téli szünet első két napján, szintén a könyvtárba hívtuk és vártuk a gyermekeket, december 22-én és 23-án karácsonyi játszóházat tartottunk.

Immár harmadik alkalommal szerveztük meg december hónap folyamán a jótékonyági gyűjtést olyan tárgyakkól /ruhanemű, cipő, játék, konyhai felszerelés, stb./, amelyek a háztartásokban már feleslegessé váltak, nincs rájuk szükség, de még használhatók. A felajánlott adományokat a Karácsony előtti pénteken és szombaton osztottuk szét azok között a családok között, akik igényt tartottak rá. A felajánlásokat ezúton is köszönjük.

Jakabfiné Bársony Judit

KIRÁNDULÁS POZSONYBA ÉS KÖRNYÉKÉRE

Az MKE Zala Megyei Szervezete szervezésében, az MKE Nyugat –dunántúli Régióban tevékenykedő szervezetei közös szakmai kirándulást tettek Dél – Szlovákiában, 2008. október 26-27-én. A tapasztalatcserére a NCA Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma által kiírt, a magyarországi civil szervezetek határon átnyúló kapcsolatainak támogatása keretében kerülhetett sor.

45 főből álló csapatunk - vasi és zalai könyvtárosok –kirándulását Pozsony felfedezésével, megismerésével kezdte, melyet Dr. Szamák Mihály somorjai idegenvezető tett felejtethetlenné. A városnézést követően - útban a szállásra - megálltunk Gútor községben, ahol megnéztük az áradások következtében elferdült tornyú, s ettől kuriózumnak számító Szent Kereszt templomot. Szállásunk Somorján volt a SUO SD Jednota Hotelová Akadémián, ahol vendéglátóink helyi gasztronómiai különlegességgel vártak.

Másnap reggel ellátogattunk a Zalabai Zsigmond Városi Könyvtárba és a Fórum Kisebbségkutató Intézet könyvtárába, a Bibliotheca Hungarica-ba. Megismerkedtünk a két intézmény tevékenységével, munkakörülményeivel. Ezt követően folytattuk utunkat Dunaszerdahelyre, ahová somorjai vendéglátónk, Bereck Zsuzsanna is elkísért bennünket. Többek között meglátogattuk a Kortárs Magyar Galériát, és a református templomot, ahol megtekintettünk egy Biblia kiállítást.

Még a délelőtt folyamán érkeztünk a dunaszerdahelyi Csallóközi Könyvtárba, amely a város lakosságán túl - a nagyszombati járás területén - további 69 kiskönyvtárat is ellát. Ebéd után Komárom felé folytattuk utunkat, ahonnan rövid városnézést követően indultunk hazafelé.

A kétnapos kirándulás alatt kellemesen elfáradtunk, de sok új ismerettel, élmennyel gazdagabban érkeztünk haza.

Tóth Judit

A kirándulás résztvevői Somorján, a Zalabai Zsigmond Városi Könyvtár és a Fórum Intézet bejáratánál

ZALAI KÖZGYŰJTEMÉNYI NAPOK

2008. november 5–6.

Tizenegyedik alkalommal került sor 2008. november 5–6-án a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban a *Zalai Közgyűjteményi Napok* előadássorozatára. Ez az egyedülálló kezdeményezés 1986-ban a Zala Megyei Levéltár és a Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága jóvoltából indult el, de gyorsan csatlakoztak hozzá a nagyobb könyvtárak és más közgyűjtemények is, pl. a Magyar Olajipari Múzeum.

A szervezést a Zala Megyei Önkormányzat támogatja, méltán, hiszen ez a két évente megrendezésre kerülő fórum igen rangos helyet foglal el a zalai tudományos életben. Az általában két-, sőt időnként háromnapos rendezvényen a zalai közgyűjtemények munkatársai legújabb kutatásaikról, szolgáltatásaikról, műhelytitkaikról tartanak 20–25 perces előadásokat – s éppen ez adja a program különlegességét. A prezentációval, vetített képekkel kísért előadások önmagukban is nagyon érdekesek, izgalmasak – ugyanakkor betekintést nyújtanak a közgyűjteményekben folyó tudományos munkába, és előre vetítik, hogy a következő időszakban milyen publikációk, könyvek fognak megjelenni, milyen ásatásokra, feltárásokra, műemléki helyreállításokra kerülhet sor, milyen újabb könyvtári, levéltári szolgáltatások szolgálhatják a tudományos és érdeklődő közönséget.

A legutóbbi, most idézett tanácskozás nagyon szépen illeszkedett ehhez a hagyományhoz. A két napra tervezett program során – melyet Manninger Jenő, a Zala Megyei Közgyűlés elnöke nyitott meg – 25 előadást hallhattak az érdeklődők, akik folyamatosan „telt házat” produkáltak. Korábban nemegyszer előfordult, hogy csak egyes előadásokra telepedtek le a hallgatók – most szinte állandó volt a helyi szakemberek és más, intézményen kívüli kutatók jelenléte. A sajtó is élénken érdeklődött a program iránt, több előadót hívtak meg a későbbiekben riportokra, televíziós beszélgetésekre. A tanácskozás helyszínén egy kisebb kiállítás mutatta be az előző két esztendő dokumentumtermését, múzeumi, levéltári, könyvtári kiadványokat (köztük a Zala Megyei Levéltár által kiadott és 2008-ban Fitz József Díjat nyert, Batthyány Lajos életét bemutató képeskönyvet). Az előadások közül csak szemezgetni érdemes, hiszen az összeset értékelni itt most nincs lehetőség. Azt mindenesetre nagy örömmel nyugtáztuk, hogy a fiatal szakemberek jelenléte igen jelentős volt – az előadók egyötöde a 30 éves vagy annál fiatalabb korosztályhoz tartozott. Részükről különösen érdekesnek bizonyult annak demonstrálása, hogy a legújabb technikai ismeretek hogyan szolgálják a tudományos kutatást (pl. Havasi Bálint régész előadása arról, hogy a GPS nyújtotta lehetőségek segítségével hogyan határozta meg a zalaszántói őskori tumulusok pontos helyét). Teljesen új kutatási eredményeket tett közzé Béres Katalin történész-muzeológus a két világháború közötti Zalaegerszeg színházi életéről; Kovács Zsuzsa néprajzkutató Gellénháza 1950–60-as évekbeli átalakulásáról; Káli Csaba történész-levéltáros Zalaegerszeg modern stílusú (a szocreált megelőző!) építészeti emlékeiről. Cserhalmi Henriette előadása a megyei könyvtár könyvkötő és restauráló tevékenységéről szólt – ennek rövidített, szerkesztett változatát a 15. oldalon közöljük.

Mindent összevetve tehát sikeres, színvonalas, a zalai társadalomtudományi kutatásokat jól reprezentáló programnak bizonyult a „XI. Zalai Közgyűjteményi Szakmai Napok”. A következő, tizenkettedik házigazdája 2010 őszén a Magyar Olajipari Múzeum lesz. Tóth János igazgató megígérte, hogy gondos gazdái lesznek e tanácskozásnak – reméljük, hogy kutatóink is hasonló lelkesedéssel készülnek az újabb bemutatkozásra.

Kiss Gábor

TUDÓSÍTÁSOK

Dr Gyenes Imre a Deák Ferenc Megyei Könyvtár Nádas Péter gyűjteményéről tartott előadást

A Zalai Közgyűjteményi Napok közönsége

„KESZTHELY ÉS A FESTETICSEK”

*„ A vak emberek nem világtalanok,
segítséget várnak, nem sajnálatot.
Fordítsátok rájuk a figyelmetek,
Költözzön szívetekbe a szeretet.”*

Fenti címmel hirdetett vetélkedőt a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár és a Látásfogyatékosok Zala megyei Szervezetének keszthelyi csoportja. 2008. november 20-án délelőtt a könyvtár olvasótermébe invitáltuk a Zala Megyei Szervezet keszthelyi, nagykanizsai, lenti és zalaegerszegi csoportjának tagjait, a helyi média képviselőit, a város vezetését.

A vetélkedő gondolata közel egy éve merült fel, és 2008. tavaszán sikerült véglegesíteni az időpontot és a témakört.

2008. november 6-án a csoport látogatást tett a keszthelyi Festetics kastélyban, ahol idegenvezető segítségével információkat kaptunk a családról és a kastélyról, ezt követően pedig a belvárosban tettünk sétát. A könyvtár helyismereti állományában található dokumentumokból kellett összeállítani egy rövid összefoglalást és készítettünk egy „hangoskönyvet” is. Ezen dokumentumokat a vetélkedőn részt vevők kapták, ezzel is segítve a felkészülést. A kastélymúzeum igazgatója és Keszthely Város polgármestere biztosította az értékes könyvjutalmakat.

Elérkezett a nagy nap, amikor is izgalommal vártuk a vetélkedőket. A Zsűri elnöke Kepli József, a polgármesteri hivatal kabinetirodájának vezetője és Pappné Beke Judit, a könyvtár igazgatónője volt.

Minden csapat asztalán névkártyát helyeztünk el, a zsűri pedig egy dossziében ellátott anyagot kapott, mely tartalmazta a vetélkedő forgatókönyvét, a kérdéseket a helyes válasszal, a pontozást, és egy értékelő lapot.

Az első feladatot írásban oldották meg a csapatok: Keszthely város és a Festetics-család öröksége címmel egy totót kellett megoldani negyed óra alatt. Sok kísérő érkezett a versengőkkel, akik zenét hallgattak, amíg társaik dolgoztak.

A 2. feladat szóban zajlott, a vetélkedő vezetője tette fel a kérdést, és aki először jelentkezett, annak volt lehetősége válaszolni. A következő feladat Emlékek címet kapta, minden csapat húzott egy borítékot, melyben egy jellegzetes keszthelyi épület fotóját találták, ezt kellett felismerni és pár szóval bemutatni.

Az utolsó feladatban 4 zenei részletből fel kellett ismerni azt az egyet, melyre Festetics György vendégei táncolhattak a kastély báltermében.

Rendkívül éles és szoros küzdelemben a legjobb csapat a nagykanizsai lett, a kiváló felkészülés eredményeként pedig mindenki emléklapot és ajándékot kapott a jó hangulatú versengés végén.

Az eredményhirdetés végén Szalai Sándor a keszthelyi szervezet elnöke megköszönte a szervezők munkáját, és reményét fejezte ki eme hagyományteremtő vetélkedő sikeres folytatására.

Borbélyné Verebélyi Judit

FELAVATTÁK A NEMESAPÁTI KÖZÖSSÉGI HÁZAT

2004 nyarán egy pályázati felhívást meglátva merült fel annak gondolata, hogy a Kultúrház felújítására pályázatot nyújtsunk be a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumához. Az elképzelést településünk Képviselő-testülete döntésével szentesítette. Pályázatunk 2005-ben sikeres lett, a támogatás összege 20 millió forint.

Sajnos pénzügyi gondjaink miatt, nem mertünk nekivágni a megvalósításnak. De fenyegetett bennünket az a veszély, hogy a támogatás lehetőségét elveszítjük, az épületünk amúgy is rossz állapota tovább romlik. Így 1 évvel ezelőtt elkezdődtek a munkálatok, és ma itt állhatunk megújult közösségi épületünk előtt. A településünk életében a mai nap egy újabb fontos esemény.

Itt ez a szép épület, a kérdés már csak az, hogy mit találhatunk benne, hogyan töltjük meg élettel. Van mindenekelőtt egy több ezer kötetes könyvtárunk, helyben olvasható folyóiratok sokaságával. Sikerült berendeznünk a teleházat is számítógépekkel, internetkapcsolattal.

Nagytermünket Fábián Zoltán és Gibárti Tibor művészi fotói díszítik.

Kiállításunkon megtekinthetik Balogh Mihály hottói fafaragó népi iparművész és Molnár János kisbucsei népi fafaragómester alkotásait.

Az épületben kapott helyet Alsónemesapáti-Nemesapáti Községek Körjegyzőségének nemesapáti hivatala. Gazdagabbak lettünk egy felújított közösségi házzal, amelynek a neve is jelzi, hogy közös tulajdon, céljai a közösség céljait szolgálják.

TUDÓSÍTÁSOK

Közösségi házunk avatásakor a község szeretve tisztelt tanítójáról is megemlékezünk, hiszen annak idején ő is itt, ugyanebben az épületben szolgálta településünk lakóit, mint könyvtáros.

Lukács István 1919. február 20.-án született Zalaegerszegen. 1937-ben érettségizett a Deák Ferenc Gimnáziumban /mai Zrínyi Miklós Gimnázium/.

7 évi katonaság után egy évig állás nélkül volt, majd nővére biztatására és segítségével – aki ekkor Nemessándorháza tanított – Esztergomban tanítói oklevelet szerzett.

1947. szeptember elsejétől Nemesapátiban kezdett el tanítani, s nyugdíjazásáig – 1980-ig több generációt nevelt, oktatott.

Munkájához a tanításon kívül az akkori kornak megfelelő sok – sok más tevékenység is tartozott:

- iskolai takarékbélyeg gyűjtés
- emlékezetes gyermeknapok rendezése szülők segítségével
- színdarabok betanítása volt tanítványaival
- esti iskola felnőttek számára
- tanfolyamok, előadássorozatok szervezése

1953-ban a Zala Megyei Könyvtár megbízta egy 150 kötetes könyvtár vezetésével, melynek állományát folyamatosan gyarapította és frissítette. A kölcsönzés vasárnap délelőttönként történt, a tanítványok saját maguk és szüleik részére vitték haza könyveket, de gyakran az olvasni szerető szomszédoknak is vitték a könyveket.

Felettesei kérésére többször lett volna lehetősége magasabb beosztásban dolgozni, de munkája során megszerette a falut, az itt élő embereket, ezért maradt Nemesapátiban.

Élete során több elismerésben részesült: fáradtságos, lelkiismeretes munkájáért az Oktatásügy Kiváló Dolgozója kitüntetést vehette át az Országgházban.

A mai ember számára példakép életútja, munkássága, aktív közösségformáló tevékenysége, becsületessége.

“..sosem jár a
tisztesség csillaga árván
s nem vész az idő homályán
hanem világít!”

-szól a vers.

Lukács István életútja, településünk életében betöltött szerepe alapján többen is úgy gondoltuk, hogy könyvtárunk vegye fel volt tanítónk, könyvtárosunk nevét.

Mert a könyv, a könyvtár olyan mint a több száz éves diófák: nemcsak múltja van, hanem jövője is. Sok-sok nemzedéket kiszolgál, tanít, nevel a szépre, a jóra, az életre.

Ezért kértük meg Lukács István családját, hogy adják hozzájárulásukat ahhoz, hogy könyvtárunk volt könyvtárosunk nevét viselje. Elképzelésünkhöz családja is hozzájárulását adta.

Tiszta szívemből azt kívánom, hogy a Lukács István könyvtár hozza újra össze az embereket, legyen a település közösségteremtő, értékteremtő és –megőrző tere a kultúra otthonában.

Gáspár Zoltánné

TUDÓSÍTÁSOK

KÖNYVTÁRAVATÓ A MEGSZÉPÜLT PACSAI KÖNYVTÁRBAN

Négy év alatt négyszer nyújtott be pályázatot a pacsai önkormányzat könyvtár-felújításra, ám minden alkalommal falakba ütköztünk. 2008-ban viszont végre jelentős támogatásban részesültünk, amelyből teljes tetőszerkezet csere, és külső homlokzat felújítás történt.

Az intézmény műszaki átadása november 13-án történt meg, így az olvasást szeretők és számítógépet használók népes tábora ismét birtokba vehette a falu bibliotékáját.

Az épület több mint száz éves, a tetőszerkezete rendkívül rossz állapotban volt és a beszakadás szélén állt, a rekonstrukció a huszonegyedik órában valósult meg. A Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács és Ügynökség pályázatán közel 70 százalékos hozzájárulásban részesültünk, amely 6,6 millió forintot jelent.

Ezt az összeget kizárólag a homlokzat és a tetőszerkezet helyreállítására használhattuk fel. A 9,5 millió forintos beruházás különbözetét az önkormányzat önerőből biztosította. Ez a fejlesztés a decentralizált helyi Önkormányzati fejlesztési támogatási programok Önkormányzati fejlesztések támogatása területi kötöttség nélkül előirányzatának keretében, a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács támogatásával valósult meg. A támogatási döntés éve: 2008.

A felújítások keretében a mozgássérültek számára akadálymentesítettük az épületet. A rekonstrukciós munkálatok heteiben az ég is kegyes volt hozzánk, egyszer sem esett az eső, így egyetlen kötet könyv sem ázott el.

Fontosnak tartjuk, hogy térségközpontként egy közel 13.000 kötetet számláló bibliotékával rendelkezünk, amely most már külsőleg szép környezetben fogadja a pacsai és a környékbeli látogatókat. Emellett számítógép-használatot és fax küldési lehetőséget, nyomtatást, szkennelést is biztosítunk a hozzánk betérőknek, amelyet ellenszolgáltatás nélkül vehetnek igénybe. Még nagy igény lenne egy fénymásolóra is. A könyvtárunkba érkező látogatókat főállású könyvtáros segíti eligazodni az irodalom és a számítógép-használatának fortélyaiban.

A látogatottságot kitűnőnek mondhatjuk, a könyvtár vasárnap kivételével mindennap nyitva áll az olvasók előtt.

A könyvtár fellegvára, tárháza a tudománynak, és a szórakozásnak, ahol kikapcsolódhat a könyvek és egyéb információhordozók segítségével.

A könyvtárunk igazodik a lakosság elvárásaihoz mint könyvrendeléssel, valamint nyitva tartással, próbahelyiség biztosításával, internetezési lehetőséggel, a nyitva tartás keretein belül, és azon túl.

Szolgáltatásainkkal kényelmesebbé próbáljuk tenni a lakosság életét, amely elsősorban a figyelemről szól. Úgy gondoljuk, mindenkinek a saját problémája a legnagyobb, vagyis ha valaki faxot akar feladni, akkor abban segítünk, ha valakinek internet elérhetőségi gondja van, akkor abban nyújtunk segítséget. Könyvtárunkban 6 db számítógépet használhatnak internet elérhetőséggel a beiratkozott olvasók

A 200 m²-es könyvkiválasztó helyiség alkalmas több funkció befogadására, többek között a Pacsai Népdalkör és Citera együttes hetente történő próbáira, baráti társaságok beszélgetéseire, közösségi játékokra, falunapi rendezvényekre, kiállításokra.

TUDÓSÍTÁSOK

Színteret adunk a felsőoktatásban tanulók, nyugdíjasok, általános iskolások, óvodások, gyeden lévő kismamák, és aktív dolgozók számára egyaránt.

A számítógépek internet használatával gyarapodott a beiratkozottak száma, és a könyvek iránti érdeklődés. is. Technikai felszereltségünk jónak mondható: televízió, videolejátszó, lemezjátszó, CD, DVD, videokazetták, hifi, és egyéb hanghordozók megtalálhatóak a „szentélyünkben”.

A kölcsönzés adminisztrációja számítógépen történik a George program segítségével, a szakkönyvek katalóguscédulái már gépen vannak, a szépirodalmi művek folyamatosan kerülnek felvitelre. Az olvasóterem bútorzatának kicserélése lenne a közeljövőben indokolt, számítógép asztalok, székek, polcrendszer, folyóirattartó, modernizálása vált esedékessé. A könyvtár új honlapja szerkesztés alatt van, melyet a fiam szíveségből gondoz.

Az elnyert támogatások kizárólag a pályázatban foglaltakra használhatók fel. Ennek ellenére az Önkormányzat szívvel-lélekkel és példaértékű fejlesztésekkel próbál javítani Pacsa lakosságának lehetőségein és életminőségén. December 17-én ünnepélyes átadással felavattuk könyvtárunkat, avató beszédet mondott dr. Bujdosó Sándor, az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium szakállamtitkára.

Gehér Andrásné

Ilyen volt... ilyen lett

A könyvtáravató egy pillanata

ÉRTÉKLELTÁR GYERMEKSZEMMEL

2008. december 16-án különleges értékleltár született, és került bemutatásra a zalaszentgróti kistérségben. Ezen a napon nyílt meg az a gyermekalkotásokat bemutató kiállítás, amelynek témája a települések épített, természeti és szellemi értékeinek megjelenítése volt.

A ZalA-KAR Térségi Innovációs Társulás 2007 óta működteti az Oktatási és Kulturális Minisztérium által meghirdetett és támogatott Közkincs-Kerekasztal programot, amelynek egyik elemeként a társulás azt a célt fogalmazta meg, hogy elkészüljön a kistérségben az az Értékleltár, amely feltérképezi és számba veszi a településeken fellelhető értékeket, amelyekre építve elkészül a térség Közművelődési

Stratégiája. Ez biztosítja majd a kiindulópontját azoknak a készülő programoknak, amelyek fejlesztési lehetőségeket jelenthetnek a térség számára. Ezt a ZalA-KAR megalakulásától, 15 éve folyamatosan elsődleges feladatai közé sorolja.

TUDÓSÍTÁSOK

A munka finisében meghirdettünk egy rajzpályázatot a települések oktatási intézményeiben tanuló gyerekek számára *Értékeink* címmel.

A pályázatnak kettős célja volt. Egyrészt kíváncsiak voltunk, hogy a felnövő generáció a közvetlen környezetében meglévő értékek észrevételében mekkora affinitással rendelkezik, vajon az ő szemükben mi jelenik meg értékként. Másrészt úgy gondoltuk, hogy ez kiváló nevelési lehetőség a településhez való kötődés, az identitástudat erősítése terén.

A pályázatra 271 gyermekalkotás érkezett. Figyelembe véve, hogy a munkák között kollektív alkotások is voltak, ez a program 298 gyereket mozgatót meg. A beérkezett munkákból a térség központjában, Zalaszentgróton a Tömegszervezetek Házában kiállítást rendeztünk. Ezen a programon a három életkori kategóriában helyezett munkák alkotói kivül a települési önkormányzatok, civil szervezetek és a közművelődési munkát segítő, a mozgókönyvtárak munkáját koordináló zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei Könyvtár, és a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár felajánlásának segítségével 39 gyermekalkotást jutalmazhattunk meg.

A beérkezett pályaművek legszebb darabjaiból pedig megszületett a Társulás 2009. évi gyönyörű naptára, azért, hogy a tehetség és az érték valóban **érték** maradjon.

Gergely János

A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR GYERMEKPROGRAMJAI

Július 6 – 12 - ig felső tagozatos hátrányos helyzetű zalai gyermek részvételével rendeztük meg - a József Attila Városi Könyvtárral közösen – a nyári olvasótábort Bala-tongyörökön. A tábor központi témája ez alkalommal *Mátyás és a reneszánsz* volt. A tábori életet ezúttal is vendégelőadók színesítették: drámafoglalkozás, kézműves játszó-

ház és reneszánsz tánc-
ház tette változatosabbá a programokat.

Október 12-én került sor az Országos Könyvtári Napok – Könyvtárak összefogása a társadalomért (Tini Könyvtári Napok) rendezvénysorozat keretében a Könyves Vasárnapra könyvtárunkban. A gyermekkönyvtárba látogató kis- és nagyobb gyerekeket, szülőket és pedagógusokat a következő programok várták:

ingyenes beiratkozás és internet használat; kézműves játszóház; könyvtári társasjáték; a Saltarello Gyermektáncsoport bemutatója, valamint az „Ültessünk Mesefát!”- pályázat jutalmazása.

A gyermekkönyvtár április 2-án meghirdetett pályázatára 70 gyermekolvasó küldte be kedvenc könyvének rövid ajánlását és/vagy az olvasás szeretetéről és fontosságáról szóló gondolatait. A gyermekkönyvtár előterében felállított Mesefa tavasszal és nyáron kezdett zöldülni, majd az ősz beköszöntével sárga – barna - piros levelekkel „színese-
dett”. A leveleken olvasható könyvajánlásokat és szép gondolatokat 8-14 éves gyerekek írták, akik valamennyien meghívást kaptak a pályázat jutalmazási programjára. A Könyves Vasárnap délelőttjén a zsűfólásig megtelt gyermekkönyvtárban gyűltek össze a „mesefások”, akik örömmel olvasták egymás írásait, és mindegyikük sorsolással kiválasztott könyvvel vagy egyéb ajándékkal „gazdagodott”.

A „Tini Könyvtári Napok” keretében nagyszerű interaktív előadáson vehettek részt tizenéves olvasóink: *Hidán Csaba* történész Kinizsi Pál-t személyesítette meg, és mesélt a korabeli hadviselésről és a reneszánsz udvari szokásokról. (ld. részletesebben Tóth Renáta cikkét).

Október 20-án, a Göcseji Múzeum munkatársainak kezdeményezésére - közös szervezésben - tartottuk meg a gyermekkönyvtárunkban a *Libavarázs* c. Márton-napi mesemondó versenyt zalaegerszegi és városkörnyéki kisiskolások részvételével. A vidám és hangulatos rendezvényen minden résztvevő kapott ajándékot, a legügyesebbek könyvjutalomban részesültek.

TUDÓSÍTÁSOK

A november 17-30-ig zajló Zalai gyermekkönyvheteket műhelymunkában szerveztük meg a városi gyermekkönyvtárosok és a hálózatgondozó-módszertanos kollégák közreműködésével. A programsorozat keretében a megye 18 könyvtárában több mint 30 rendezvényre (irodalmi versenyek, író-olvasó találkozók, kézműves foglalkozások, báb-és verses-zenés műsorok stb.) került sor. A zalai könyvtárak vendégei voltak az idei gyerekkönyvhéten: *Boldizsár Ildikó* író, népmesekutató, *Dóka Péter* író, *Kanizsa József* író, *Nógrádi Gábor* író, (*Sohonyai Edit* író); Neszmélyi Magdolna *színművész*; *Igricek együttes*, *Joós Tamás előadóművész*, *Rosta Géza előadóművész*; *Bakonyi Rita tanár*, *Kardos József pedagógus*.

A Zalai gyermekkönyvhetek 2008. megyei könyvtári programjai közül hagyományosan sor került az Ady Endre versmondó versenyre, melyre ezúttal a 5-6. és 7-8. osztályos zalaegerszegi és Zalaegerszeg városkörnyéki versmondóit vártuk. Meghirdettük a *Díszítsunk Mesefát! – „Őszüléstől kikeletig”*: Mesefa-pályázat a tél örömeiről. c. pályázatunkat - Kelemen Gyula énekmondó közreműködésével. Ezúttal a téli olvasmányélmények kerülnek fel a téli mesebeli motívumokkal díszített Mesefára.

November 20-án a József Attila Városi Könyvtárban rendeztük meg a Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely és a Zala Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézetének Könyvtára őszi továbbképzését könyvtárosoknak, pedagógusoknak, óvónőknek *A mese gyógyító ereje az élet különböző szakaszaiban* címmel. *Boldizsár Ildikó* író, mesekutató nagyszerű előadását közel száz érdeklődő hallgatta. (Ld. részletesebben Bedő Sándorné cikkét.)

A *Le a csajokkal!/Le a pasikkal! avagy a Szerelemről másképp!* c. rendhagyó író-olvasó találkozó sajnos *Sohonyai Edit* írónő betegsége miatt elmaradt, ezt a gyermekkönyvheti programot 2009. tavaszán pótoljuk.

Oláh Rozália

„A MESE GYÓGYÍTÓ EREJE AZ ÉLET KÜLÖNBÖZŐ SZAKASZAIBAN”¹

A meseteremtő lelki folyamatok a világon mindenütt egyformák. A mese forrás az életben maradáshoz, iránytű az élet útvesztőjéhez, azonosulási minta, mankó a cselekvéshez.

Beavat a sors rejtelmeibe, az emberiség évezredek tapasztalata sűrűsödik benne.

Nem azt mondja a mese, hogy nincsenek problémák az életben, hanem azt, hogy meg lehet oldani őket. A mese titka a rendbe hozhatóság!

Az élet és halál mezsgyéjén járás során minden ember találkozik jóval, rosszal, rákényszerül, hogy szembenézzen félelmeivel (a mesében ez legtöbbször sárkány formában jelenik meg). A rend, mint alaphelyzet mülékony, a rend felbomlása elkerülhetetlen, ez az élet folyamatát veszélyezteti, következményeképpen el kell indulni a rend keresésére, visszaállítására.

Az út során egyedül indul a hős, de társakra talál, segítőkre, melyek külsők (emberek, csodálatos képességű állatok, varázserővel bíró tárgyak) és belsők (alvó képességek, melyek a szükség okán felélednek).

Az út, a kiút keresés során a hős eljut a legmélyebbre (sötét erdő, mély szakadék, a pokol bugyra, az alvilág sárkányok és szörnyek lakta világa), hogy onnan különféle próbák és nehézségek során eljusson a megoldáshoz, a királyi trónushoz, mint kiérdemelt jussához és elnyerje a királylány kezét. Üzenete: mindenhol van visszatérés, a lehetőség bennünk van.

A mesében minden szereplő mi magunk vagyunk: a két nagyobb testvér, aki elbukik, nem felel meg a próbákon, mert könnyen akar a jussához jutni, a nehézségeket kerüli, nem képes áldozatot hozni, felülemelkedni az individuum röghöz kötöttségén, még az alakuló személyiségünk jegyeit viselik. Ám a legkisebb testvér – aki már képes a spirituális fejlődésre, képes meglátni a csontsovány gebében a parázslékű táltoscsikót, megtalálja a rend helyreállításának módját - tulajdonképpen a szubjektumunk magasabb fejlettségi fokát jelenti, az érettebb személyiségünket. A megtalált kapcsolat a spirituális renndhez, a lélek nyugalmát biztosító forráshoz.

A mese kollektív történet, kétszereplős: mesemondó és mesehallgató; a mesemondó a kollektív bölcsesség hordozója feltárja a tapasztalatok tárházát, annak fokozatait a befogadó, a problémával küzdő hallgató előtt, hogy az megmerítkezve a forrásban megoldást találjon gondjaira. Az olvasott mese esetén a személyes segítőtárs kimarad a körből, értelemszerűen mindkét feladat az olvasóé.

Miben különbözik a mese terapeutikus hatalma a pszichológiától? A legfontosabb motívumban, mert amíg a pszichoterápia az elfojtott sötét árnyakat kutatja, a meseterápia az ember fénytermészetét veszi alapnak, ennek a felszínre segítése a célja azzal, hogy a sors misztikus lényegének megismeréséhez segít.

Miért vonzódnak a mesékhez korra, nemre való tekintet nélkül? Mert a mese ősforrás, problémamegoldó gyűjtemény, csak meg kell találni a számunkra aktuális tartalmat, amely felszabadító, megszabadító energiáinkat mozgósítja.

Zaklatott és zavarodott világban élünk, minden segítségre szükségünk van. Legyen táplálékunk és gyógyítónk a mese!

Bedő Sándorné

¹ Az idézett előadás Boldizsár Ildikó: A mese gyógyító ereje az élet különböző szakaszában. (Zalai Gyermekkönyvtáros Műhely továbbképzése 2008. november 20.)

GYERMEKKÖNYVTÁRI RENDEZVÉNYEK A JÓZSEF ATTILA VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

A **Népmese napján** Jó, hogy benéztél címmel állatmesékből tartottuk meg a szokásos felolvasó napunkat. A rendezvény szervezésekor örömmel tapasztaltuk, hogy az iskolák már számon tartják, készülnek a felolvasásra. 520 óvodás, iskolás kisgyerek volt vendégünk e napon, felolvasásra és mesehallgatásra.

A **Tündérbert virágai** levelezős játékot 4-5. osztályos három fős csapatok számára hirdettük meg a város és városkörnyék általános iskoláiban.

Témák:

1. levél: Tündérbert virágai – erdélyi költők versei
2. levél: Az ezüstkecske - Wass Albert meséi
3. levél: A hunok útra kelnek – Wass Albert történelmi mondái
4. Erdélyország az én hazám – Kis Orsolya Katalin előadása

Eredményhirdetés

A játékra 6 városi és 5 városkörnyéki iskolából 33 csapat jelentkezett, s oldotta meg a feladatokat. Célunk a mai erdélyi költészet megismertetése, valamint Wass Albert mese- és monda-feldolgozásainak olvastatása, megismertetése, megszerettetése volt. A feladatalapok megoldásához könyvekben kellett olvasni, kutatni. A csapatok többsége eleget is tett ennek az levárásnak.

A záró előadást Kiss Orsolya Katalin erdélyi származású néprajz-magyar szakos tanárnő tartotta meg, vetítéssel egybekötve. A résztvevők erdélyi tájak mellett megismerkedhettek a hímzésekkel, sőt egy körösfői viseletbe öltöztetett kislány még népdalokat is énekelt az egybegyűlteknél. A gyerekek rajzait a kiállítófalunkon is bemutattuk kis kiállítás keretében.

Vándorúton Mátyás mesterlegényével címmel játéksorozatra vártuk a vállalkozó kedvű 3 fős 5-7. osztályos csapatokat.

A vándorút állomásai:

1. oktatás – Hidán Csaba történész: Mátyás hadviselése.
Mestermunka: egy hadijelenet bemutatása dobozszínházban.
2. oktatás – Öriné dr. Bilkei Irén levéltáros: Mátyás a legendákban.
Mestermunka: kódex készítése.
3. Legénypróba és mesterré avatás. (Vetélkedő)

A játékban 12 városi és városkörnyéki csapat veszi a próbatételeket, a mesterré avatást február végén vetélkedővel egybekötött próbák kiállása után tartjuk meg.

„A Mátyás napja” Mesemondó Versenyt 2008. november 29-én, szombaton 9.00-tól rendeztük meg a József Attila Városi Könyvtárban.

A verseny megnyitásként először a Vándorművészek Mátyás udvarában címmel, a Belvárosi Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Petőfi Sándor Székelyiskola 4. b – 4. c osztályos tanulóinak műsorát hallhattuk (14 fő), betanító pedagógusok: Kőrösi Beáta és Marosáné Czár Mária voltak.

A korosztályok szerinti versengésre külön helyszíneken került sor, ahol 3 fős (pedagógusokból, könyvtárosokból és óvónőkből álló) zsűri döntött a legjobb mesemondók helyezéseiről. Idén is minden korosztályban szavazhattak a gyerekek a közönségszavazás díjazásáért.

10 városi iskola 38 tanulója és 7 városkörnyéki iskola 19 tanulója versenyzett egymással a szép mesemondásban.

Az őszi új kezdeményezése volt az **Öröm kör** beindítása, melyre kisgyerekes családokat várunk minden hónap első hétfőjén 17-19 óra között. Ezek az alkalmak két játszótérben alakulhatnak a barkácsolni szerető szülők, nagyszülők és babák. A másik teremben közös mondókázásra, játékos tornára, és kis előadásokra pl. logopédus, gyógytornász stb. várjuk a családokat. Cél: a közös családi együttélés, együttjátszás, mondókázás, könyvekkel való ismerkedés.

Természetesen felkínáltuk a beiratkozás lehetőségét is, s könyveket is ajánlunk egy-egy témához. Örömmel látjuk, hogy a visszatérő családok mellett újabbak is folyamatosan jönnek, köztük nem kevés apuka, s nem maradnak otthon a nagyszülők sem. Önszerveződő jelleggel indítottuk, s az anyukák folyamatosan hoznak újabb ötleteket, javaslatokat, programvezetőket is.

Az őszi Gyermekkönyvhét vendége volt **Boldizsár Ildikó mesekutató, író**. A meghívott gyerekek nagyon jó partnernek bizonyultak a népmesék világában való közös kalandozásban. A találkozó végén a Boszorkányos mesék c. könyv hőseinek rajzaival köszöntek el az írónőtől. „Csodálatos volt. Olyannyira, hogy megérlelődött bennem az elhatározás, hogy nekiállok a Meseterápia c. könyvemnek. Nem fogom elfelejteni, hogy mindezt a zalaegerszegi gyerekek, felnőttek és persze könyvtárosok hozták ki belőlem!” – írta nekünk a találkozók után Boldizsár Ildikó.

A „**Megmutatom magam**” kiállítás sorozatunkat az új tanévben is folytatjuk, decemberben a 28. bemutatkozást nyitottuk meg. Újdonságként jelentkeztek a városkörnyékről (Búcsúszentlászló, Salomvár, Bagod) is gyerekek kiállítani. Ennek a lehetőségnek az iskolák, szülők és mi is nagyon örültünk, hisz ezzel kiállítóink köre bővült. S a mesemondó versenyen való szereplésen, a levelezős játékokban való részvételen túl egy újabb lehetőséget kaptak ezek a gyerekek a megmutatkozásra, a könyvtári programokban való részvételre.

Horváth Anikó

ŐSZI-TÉLI KÖNYVRE HANGOLÓ

A keszthelyi Gyermekkönyvtárban 2008. novemberének végén is tartalmas rendezvényekre vártuk kisebb és nagyobb olvasóinkat. A Gyermekkönyvhetek programsorozatában fontosnak éreztük, hogy az olvasás megszerettetése érdekében lehetőségeinkhez mérten minél színesebb előadásokat, közönségtalálkozókat szervezzünk. Így történt, hogy nyitórendezvényünkön, november 17-én Dóka Pétert, Az ellopott zsiráf és a Hogyan lettem médiasztár című ifjúsági regények szerzőjét köszönthettük. Író-olvasó találkozására elsősorban kamaszodó olvasói érkeztek szép számmal, akikkel nem csupán műveiről beszélgetett, melyeket a hallgatóság nagy része jól ismert, de kíváncsi volt a gyerekek véleményére a könyvek jövője, a klasszikusok átíratái kapcsán is. Feljegyezte, hogy milyen könyvet olvasnának szívesen és megígérte, hogy következő gyermekkönyve megírásakor figyelembe veszi az igényeiket. A remek hangulatú találkozó dedikációval és könyvvásárlással ért véget. Olvasói láthatólag nagyon jól érezték magukat, melynek a távozáskor hangot is adtak. Ha módunk van rá, szívesen hívunk meg kortárs írókat, költőket, hiszen tapasztalatunk szerint egy-egy ilyen élmény nagymértékben felkelti az ifjúság olvasás iránti igényét, sokáig emlékezetes marad számukra a találkozó hangulata.

Dóka Pétert délután a zalacsányi általános iskolások várták, ahova a keszthelyi mozgókönyvtáros kollégákkal kísértük el íróvendégünket. Az ottani 7-8. osztályosok elsősorban a médiasztárságról szóló regénye kapcsán faggatták a szerzőt, aki e helyszínen is kötetlenül beszélgetett a gyerekekkel. Felvillantotta az írói munkásságán túl a fordítói, forgatókönyvírói és szerkesztői tevékenységét is, melyet a Móra Kiadónál gyakorol. Ebbéli tisztségéből adódóan sok nagyszerű mai gyermekszerzőt ismer, akik közül többet a figyelmünkbe is ajánlott, mint leendő vendéget.

November 19-én „Költögető” címmel zenés irodalmi műsorra került sor. A nagykanizsai Igricek Együttes óvodásoknak és kisiskolásoknak szóló dalai, a gyerekekkel való jókedvű együttzenélései különleges hangulatot teremtettek a könyvtárban. „Fogd a kezem” kezdetű dalocskájukat énekelve búcsúzkodtak a kis lurkók. Szívükbe zárták az élményt.

A hagyományos Óvodások városi versmondó délelőttjét 24-én rendeztük meg. Idén minden csoportnak alkalma nyílt 1-1 versmondóval nevezni a rendezvényre. Az óvodák szívesen éltek a lehetőséggel, hogy minél többen megmutathassák tehetségüket, s bizony rekord számú jelentkezés érkezett. A versek többsége az őszi és az iskolavárásról szólt, lévén a többségük nagycsoportos. Fantasztikusan aranyos előadókat hallgathatott a közönség! Bizony megérdemelték mindannyian az emléklap mellé járó könyvecskét és a teaspogácsás tízórait.

26-án a Reneszánsz Év jegyében Mátyás királyról szóló mesékről és mondákról tartott előadást 3-4. osztályos hallgatóságának Kardos József nyugalmazott magyar tanár. A programhoz kiállítás is tartozott a gyermekkönyvtárban. A Csány-Szendrey ÁMK Deák utcai épületének 3.b-sei Mátyás királyról szóló mesékhez készítettek nagyméretű, gyönyörű illusztrációkat. Mint mindig, úgy ezúttal is nagyon érdekes és magával ragadó volt a Tanár úr előadása. S minthogy a gyerekek túlnyomó többsége ismerte az idézett meséket, szóljon az az okos lányról vagy az igazmondó juhászról, szívesen kapcsolódtak be a történetmesélésbe ők is.

Zárórendezvényünk 28-án a Varázslatos karosszék programba tartozó, Adventi naptárat készítő játszóházunk volt. Az ügyeskező gyerekek nem csupán a naptárat magát készítették el, de azt is eltervezték, hogy bizony nem feltétlenül csokival töltik azt tele, hanem a testvérüknek szóló közmondásokat, találós kérdéseket is bele fognak rejteni. Így egyszerre lesz játékos és meghitt az ünnepvárás.

Tóth Rita

PROGRAMOK A LENTI VÁROSI KÖNYVTÁRBAN 2008 MÁSODIK FELÉBEN

2008 nem csak a „Reneszánsz éve”, de a „Biblia éve” is. Ennek szellemében június 2-án dr. Vankó Zsuzsanna - a Sola Scriptura Teológiai Főiskola tanára - volt a könyvtár vendége. **„Miért különleges könyv a Biblia?”** című előadásában idézeteket, saját és ismerősei életéből vett példákat bemutatva adta meg válaszát a címadó kérdésre.

A 79. Ünnepi Könyvhét keretében június 13-án Molnár Gábor: **„az emberi szívnek ottalmától távolan”** című kötetének bemutatójára hívta a könyvtár és a Lenti Honismereti Egyesület a fiatal költő barátait, ismerőseit, a költészetet és verseket szeretőket. Őszinte, emberi gondolatokat hallhattunk az élet azon pillanatairól, melyek a versek születéséhez vezettek.

Június 30. és július 4. között **„Mátyás király és a reneszánsz hétköznapok”** című nyári táborunkba vártuk a gyerekeket. A 3-4. osztályosok megismerkedhettek a reneszánsz világával, az emberek hétköznapjaival, Mátyás királlyal és udvarával. Timár Lászlóné óvónőtől reneszánsz kori táncot tanulhattak a gyerekek, Zsirainé Kulcsár Máriával pedig a lányok selyemlegyzőt, a fiúk pajzsot készíthettek. Az öt nap alatt – a középkori másolók munkáját felidézve - mindenki dolgozhatott saját kódexén, melyben a korszak jellemzői kerültek megörökítésre. Mindezek mellett maradt időnk kikapcsolódásra, lazításra is.

Szintén a „Biblia évé”-hez kapcsolódóan augusztus 12-én Márkus Rita **„Útszéli fészületek az Őrségben és a Vendvidéken”** című fotókiállításának megnyitójára vártuk az érdeklődőket. Az Őrségi Nemzeti Park munkatársa 10 éve járja a környéket és fényképezi az itt élő embereket, a tájat, a természeti és épített értékeket. Ezekből a fotókból kaphattunk ízelítőt a szeptember 27-ig megtekinthető kiállításon.

Márkus Rita kiállításának megnyitója

Ne múljon el egy nap sem nevetés nélkül, ezért október 3-17-ig **„Graffiti a könyvtár falán”** címmel mindennapi bölcsességekből, diákok aranyköpéseiből kínáltunk ízelítőt.

Október 6-17. között pedig **„Szépségápolás, sport, életmód – segítenek a könyvek is”** címmel ajánlottunk a témához kapcsolódó írásokat, könyveket.

Október 7-én délelőtt a helyi általános iskolák 7-8. évfolyamos diákjai hallgathatták meg Szabóné Balázs Mónika klinikai szakpszichológust. **„Ki vagyok és merre tartok?”** című előadásában a tinik énkeresése, önismerete, a serdülőkor hozta változások, problémák és megoldási lehetőségeik álltak a középpontban.

Október 8-án délelőtt 6. évfolyamos diákoknak Dányi József bűnmegelőzési főelőadó a fiatalokra leselkedő veszélyekről, a segítségkérés módjairól beszélt **„Anyá, Apa! Én már nagy vagyok!”** című előadásában.

Október 11-én zenével, filmrészletek bejátszásával színesített könyvajánlóra hívtuk a fiatalokat. **„Pillangók tánca avagy szerelem a köbön”** – klasszikus szerelmi történetek és a 21. század ifjúsági könyvei egyaránt helyet kaptak az ajánlóban.

A **Könyves Vasárnapon** az ingyenes beiratkozás, kölcsönzés mellett egész nap honlapajánló várta az érdeklődőket. Egészség, életmód, szépségápolás, sport témában lehetett böngészni honlapokat a könyvtárosok segítségével.

Délelőtt ismét vendégünk volt Szabóné Balázs Mónika, aki a különböző generációk közti eltérő nézetekről, problémákról, megoldásokról beszélt. **„Gyerek, szülő, nagyszülő – találkozás a végtelenben”** elnevezésű programunkra minden korosztályt szeretettel vártunk.

Délután Molnár Anett kozmetikus a tinik bőrápolásával, szépségápolásával kapcsolatos dolgokról beszélt. Válaszolt a felmerülő kérdésekre és egy vállalkozó szellemű résztvevőnek a helyszínen készítette el alkalmi sminkjét.

A **Magyar Népmese Napján**, szeptember 30-án a helyi általános iskolák 3. osztályos diákjait vártuk. A felolvasott meséhez kapcsolódó mesetötőt töltötték ki a gyerekek és egy mesefigurát készítettek el.

Könyvtárunk idén is csatlakozott az **Országos Tini Könyvtári Napok** rendezvénysorozatához. Október 3. és 17. között különböző programokkal vártuk az érdeklődőket.

Október 3-tól könyvtárunk elérhető az **IWIW**-en is, azóta közel 400 ismerőse van a könyvtárnak. Ezen a napon hirdettünk meg 6-10. évfolyamos diákok részére **„Klasszikusok új köntösben”** címmel egy irodalmi pályázatot. A pályázat eredményhirdetésére és a jutalmazásra a Könyves vasárnapon került sor.

Kedvenc olvasmányélményét nem szóban, hanem azt eljátszva eleveníthette fel minden játékos kedvű látogatónk és a könyvtárosok is **„Én elolvastam, eljátszom, te kitaláld!”** című programunkon.

A vasárnap a korábban meghirdetett **„Klasszikusok új köntösben”** elnevezésű irodalmi pályázat eredményhirdetésével és a jutalmazással ért véget.

Október 15-én a **„Bulizz velünk! - Olvasói Önök kérték”** keretében zenével, rajzfilmekkel, filmrészletekkel vártunk minden érdeklődőt.

Október 17-én Térné Viczertes Eszter tanárnő egészség és szenvedély témájában tartott előadást **„Választhat sz és változ-**

tathatsz” címmel. Vendégünk a hallgatóság meglévő ismereteire építette fel mondandóját, érdeklődve hallgatta a résztvevők véleményét és válaszolt a felmerülő kérdésekre.

Október 21-22-re meghívást kaptunk a lendvai könyvtártól, hogy városukban, valamint két településen – Dobronakban és Göntérházán - tartsunk foglalkozást óvodásoknak. Meseolvasás, játékos feladatok megoldása és közös tánc színesítette a délelőtti. Erről a találkozásról hangfelvétel is készült, mely a Muravidéki Magyar Rádió gyermekeknek szóló műsorában került adásba.

November elején **„Betűfalók Társasága”** névvel gyermek olvasóköri indult a könyvtárban, melynek keretében minden hónapban találkozunk. Programjainkat, céljainkat és teendőinket közösen megbeszélve kellemes és hangulatos délutánokat töltünk együtt.

November 18-án **Rosta Géza „A titkokat az ujjaimnak mondom el”** címmel tartott verses-zenés előadást általános iskolásoknak. Az énekes-gitáros előadóművészt nem kell külön bemutatni, hiszen megyénkben már nagyon sok helyen vendégszerepelt.

November 21-én ismét Öriné dr. Bilkei Irén történész, főlevéltáros volt a vendégünk. **„Hétköznapi élet a későkorsz-**

zékorkorban” című előadását délelőtt a két helyi középiskola érdeklődő diákjai hallgathatták meg, este pedig a város lakóit vártuk a színes képi anyaggal illusztrált előadásra.

November 26-án könyvtárunkban köszönthettük Neszmélyi Magdolna előadóművészt, aki délelőtt az ovisainknak tartott **„Levél a Mikuláshoz”** címmel Mikulás-váró műsort. Este pedig az élet megragadó pillanatait varázsolta a hallgatóság elé a ma-

gyar irodalom gyöngyszemei, népdalok segítségével „Mikor a szírom elhagyja helyét...” című műsorában.

Neszmélyi Magdolna előadóművész

December havában is volt vendégünk. Szeretetről, szerelemről, barátságról, családról és az ünnep fontosságáról osztotta meg a hallgatósággal gondolatait Dr. Csider Sándor költő, főiskolai docens 17-én, a könyvtárunkban tartott „**Szeretni születünk - karácsonyi gondolatok**” című előadásával – melyben „Varázshegedű” című kötetének verseit hívta segítségül – a karácsony hangulatát hozta el közénk:

„Üzen az ég, hallgasd szavát,
angyal hozta szép dallamát,
engedd hozzád közel jönni,
hagyd szívedbe fészket verni.”

Dr. Csider Sándor főiskolai docens, költő azonban nemcsak a könyvtárunkban tartott előadást, hanem a lenti kistérség néhány településén és iskolájában is. „**A szeretet versei**” címmel gyermekeknek szóló játékos versfoglalkozásra Rédicse, Csesztregen, Lovásziban és a lenti általános iskolákban került sor. A felolvasott művek dramatizálása közben a gyerekek fantáziájukat elengedve élvezték a vele együtt eltöltött időt. Az előadót nagy szeretettel fogadták és viszszavárják.

A 2008-as évet a már hagyománynak számító **Karácsonyi kézműves foglalkozással** zártuk december 20-án, melynek végén a gyerekekkel közösen díszítettük fel a könyvtár karácsonyfáját.

December végén egy újabb ajándékkal leptük meg nem csak könyvtárhasználóinkat, hanem saját magunkat is. Elkészült a Városi Könyvtár Lenti honlapja, amely a

TUDÓSÍTÁSOK

www.lentikonyvtar.hu címen érhető el. Az általános információkon kívül megtekinthetők aktuális programjaink és korábbi rendezvényeink videófelvevételei, fotói is. Tájékozódni lehet a mozgókönyvtári szolgáltató helyekről és online katalógusunk segítségével állományokról is. Az elkövetkezendő időszak feladata, hogy honlapunkat tovább fejlesszük, feltöltsük a még hiányzó tartalmakat és új elemekkel bővítsük.

Bagladi Mónika és Baksa Melinda

Molnár Gábor kötetbemutatója a Lenti Városi Könyvtárban

A ZALAKAROSI KÖNYVTÁR PROGRAMJAI 2008. II. FÉLÉVÉBEN

Szeptember 30-án immár negyedik alkalommal gyűlt össze a zalakarosi iskola diáksága, hogy a Magyar Olvasástársaság által kezdeményezett Népmese napján együtt hallgasson meg és tegyen el a képzeletbeli tarisznyájába ezen a napon egy népmesét. A magyar népmesék szignálja után először A róka, a farkas meg a szegény ember című palóc mese hangzott el. Ezután zeneiskolánk zongora tanszakának növendékei szólaltatták meg Papp Lajos zeneszerző Az égigérő fa című népmeséből írt zongorajátékát. A darabot Kmecs Teodóra, a zeneiskola tanára tanította be a gyerekeknek és a mesét Tóth Dominika 8. osztályos tanuló olvasta fel. A zenei élmény után a rajzpályázat eredményhirdetése következett, melyre óvodástól az iskolásig 80 meseillusztrációt adtak be a kis képzőművészek. Mindenki apró jutalmat és oklevelet kapott. Az oklevélre Darnai Máté 4. osztályos tanuló Az égigérő fa című népmeséről készített illusztrációja került fel. A műveket az aulában elhelyezett kiállításon lehetett megtekinteni.

Az Országos Tini Könyvtári Napok zalakarosi rendezvényei

" Nekünk bejössz, ha a könyvtárba bejössz!" szlogennel zajlottak 2008. október 7-12-ig szerte az országban a könyvtári napok programjai. Az idei évben a tini korosztály megnyerése és könyvtárba csalogatása volt az elsődleges cél. Ebbe a rendezvény-sorozatba a zalakarosi könyvtár négy programmal kapcsolódott be, s elsősorban a kiemelt 12-18 éves korosztálynak szervezett programokat.

TUDÓSÍTÁSOK

Elsőként október 7-én Dr. Kaszás Gizella szakpszichológus - pszichoterapeuta, a nagykanizsai Családsegítő Központ igazgatója tartott előadást a serdülőkor jellemzőiről, a barátságról, az álmodozásról, a tanulásról, a szerelemről, a serdülőket érintő problémákról és veszélyekről. A gyerekek érdeklődve hallgatták a példákkal teletűzdelt előadást és bátran tettek fel kérdéseket gondjaikról az előadás végén.

Október 8-án Bükiné Papp Zsuzsát, a nagykanizsai rendőrség bűnmegelőzési csoportjának vezetőjét láttuk vendégül a könyvtárban. Ő a gyerekeknek képekkel illusztrált drogprevenciós előadást tartott, melyben felhívta a diákok figyelmét a droghasználat veszélyeire, következményeire. A két előadáson 95 tanuló és 9 felnőtt vett részt.

Szintén október 8-án 16.30 órától tartottuk az idei tanév első olvasóköri foglalkozását, s hogy a rendezvénysorozathoz így is csatlakozzunk, Charles Dickens: Twist Oliver című regényét választottuk témának. A mű tartalmának ismertetése és az író életútjának rövid bemutatása után filmrészletet láthatott a 15 gyermek és 5 felnőtt résztvevő.

A programsorozatot Könyves Vasárnappal zártuk, vasárnap délutáni rendkívüli nyitva tartással. A felnőtteknek ingyenes beiratkozási lehetőséget biztosítottunk. A gyerekek interneten gyermekportálokkal ismerkedhettek, s papírállatkákat készíthettek a könyvtárosok segítségével. A hozzánk látogató 20 gyermek ajándék könyvjelzőt, képeslapot, az őket elkísérő 11 felnőtt kulcstartót kapott ezen a napon, melyekre ez volt írva: "Szeretem a könyvtáram".

Zalai Gyermekkönyvhetek Zalakaroson

2008. november 17-től november 28-ig tartottak a megye könyvtáraiban a Zalai Gyermekkönyvhetek rendezvényei. A zalakarosi könyvtárban 4-féle programon vehettek részt a gyerekek.

2008. november 19-én kézműves foglalkozást tartottunk nekik, melyen különböző állatfigurákat készíthettek papírból. 29 gyermek jött el és varázsolta elő ügyes keze segítségével kedvenc állatkáját.

2008. november 19-én 16. 30 órai kezdettel Bakonyi Rita pedagógus mutatta be Gerald Durrell: Családom és egyéb állatfajták című művét. A regény bemutatása felolvasással és filmrészlet megtekintésével zárult. 16 gyermek és 12 felnőtt hallgatta végig az érdekes ismertetőt.

2008. november 21-én a 4-5. osztályosoknak szerveztünk CD-ROM bemutató foglalkozást Fedezd fel a Föld országait! címmel. Célunk az volt, hogy megismerkedjenek a könyvtárban található oktatóprogramokkal, melyek hasznos segítőik lehetnek a tanulásban, s melyek a könyvtári számítógépeken hozzáférhetőek könyvtárhasználóink számára. Összesen a két foglalkozáson 28 tanuló ismerkedett meg ezekkel a tanulást megkönnyítő, érdekes elektronikus dokumentumokkal.

A rendezvénysorozatot 2008. november 25-én könyvtári torpedó zárta, melyen a 3. osztályos tanulók vettek részt.

2008. december 10-én ismét ellátogatott hozzánk Figura Ede előadóművész és elhozta a gyerekeknek legújabb verses-zenés műsorát, A hóember születésnapja címűt. A könyvtárban először az 1-2.osztályos, majd a 3-4. osztályos tanulók figyelték érdeklődve Gonosz Géza kalandjait a 77 hóemberrel. A sok kacagással, mókával, tánccal, együtt zenéléssel gazdag előadás sok tanulsággal és hasznos tudnivalóval is megismertette a játékok során a gyerekeket.

Ugyanezen a napon Csabai Béla, a galamboki általános iskola címzetes és nyugalmazott igazgatója dedikálta a könyvtárban az Iskolai oktatás galamboki története című könyvét, melyből könyvtárunk 10 db-ot kapott a zalakarosi Önkormányzat jóvoltából.

Az esti órákban olvasóköri foglalkozásra került sor, melyen Németh Zoltánné pedagógus segítségével ismerkedhettek meg az érdeklődők L. Frank Baum: Óz, a nagy varázsló című regényével. A karácsonyi ráhangolódást is segítette ez a mű és a szeretet jegyében lezajlott foglalkozás, melynek mottója volt: "A csodák bennünk vannak!"

Horváthné Nagy Elvira

INTERNETOKTATÁS A FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

A Zalai Könyvtári Levelező 2007/2. számában beszámoltunk az eTanácsadó képzésről, és annak fontosságáról. 2008-ban lehetőség adódott az elsajátított ismeretek bemutatására is, hiszen a NKA pályázatának keretén belül intézményünk Internet és e-közigazgatás tanfolyamot hirdetett; ennek keretében 4 tanfolyam megtartására vállalkoztunk. A tanfolyamot az év folyamán 4 alkalommal hirdettük meg, az elsőt júniusban, a másodikat-harmadikat augusztusban (ekkor párhuzamosan 2 tanfolyamunk zajlott), a negyediket október közepétől november közepéig. A hirdetés szövegét feltettük a honlapunkra és elküldtük a helyi médiának és a Zala Megyei Munkaügyi Központ keszthelyi kirendeltségéhez is.

Minden alkalommal jelenléti ívet is töltöttünk ki a résztvevőkkel.

A tanfolyamok 20 órában zajlottak le, 13-14 fő részvételével, hétfői napokon. A párhuzamosan zajló 2 tanfolyam esetében az egyik a délelőtti órákban volt, a másik délután.

Óriási érdeklődés mutatkozott a kurzusok iránt, ezért – olvasóink nagy öröme-re egy 5. turnust is megtartottunk novemberben.

A képzés a következőképpen épült fel:

- I. A világháló és szolgáltatásai
- II. Levelezés: levelezőprogramok, az elektronikus levél
- III. Keresés: lehetőségek, portálok, adatbázisok
- IV. E-közigazgatás

TUDÓSÍTÁSOK

A képzés során prezentációval mutattuk be az internet történetét és a legalapvetőbb fogalmakat, a résztvevők megtanulták az elektronikus levelek küldését, fogadását, a világháló előnyeit, hasznos weboldalakat böngésztek, megismerkedtek a www.magyarország.hu oldal szolgáltatásaival, az Ügyfélkapu használatával. Megmutattuk az elektronikus bankolás és az internetes vásárlás előnyeit is. Az utolsó órán „vizsgával” zárult a tanfolyam.

December hónapban a tanfolyamok „utózöngéi” folyamatosak voltak, többen hallottak a lehetőségről, ezért 2009-ben is folytatjuk a felhasználók képzését.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy az idősek nagyon lelkesek, és vannak olyanok is, akiknek számítógépes ismereteik sincsenek, ezért a jövőben ilyen jellegű oktatást is be kell majd vonni „tanrendünkbe”.

Terveink megvalósítása érdekében intézményünk 2009. februárjában részt vesz a *Közösségi internet hozzáférési pontok támogatására (KIHOP) kiírt pályázaton.*

Borbélyné Verebélyi Judit - Kántor Krisztián

KI LESZ A HÚSZEZREDIK BEIRATKOZÓ?

50 napon át, 2008. november 1-jétől 2008. december 20-ig tartott az az időszak, melyet a Halis István Városi Könyvtár a 20000. olvasója „megtalálására” hirdetett. Az okot az adta, hogy a számítógépes könyvtári munka „megőrzött” minden beiratkozott olvasót a kezdetek, ebben az esetben 2001 októbere óta, amikortól az új könyvtárpalotába költözött az intézmény. Az elmúlt 7 esztendőben megközelítette, 2008 decemberére pedig el is hagyta a könyvtárba beiratkozók száma a 20000 főt.

Általában az év utolsó időszaka nem szokott az új beiratkozók időszaka lenni, most azonban 250 új tagja lett a könyvtárnak, azok száma pedig, akik megújították a tagságukat, meghaladta az 500 főt. E két csoport tagjaiból sorsolták ki azokat, akik egy digitális fényképezőgép szerencsés gazdái lettek.

A sorsolásra néhányan eljöttek az újonnan beiratkozottak közül. Nekik egy kis könyvtárbemutatóval, ajándékkönyvvel kedveskedtünk. Ők hallhatták először azokat az adatokat is, melyek azt a 250 főt jellemzik, akiknek a neve a sorshúzó laptóptáskába került. Kicsiben az egész olvasótábort jól jellemzi az összetétele ennek a csoportnak. Az 1920-as évektől a 2000-es évekig voltak minden évtizedből beiratkozottak.

Az 1990-es években születettek csoportja volt a legnagyobb. A legidősebb beiratkozott (1927-ben született) és a legfiatalabb (2007-ben született) között éppen 80 év korkülönbség volt. Ezzel nincs vége a különlegességnek, mert ez a legidősebb beiratkozott abban az esztendőben látta meg a napvilágot, amikor az 1855-ben született Halis István – a könyvtár névadója – meghalt, vagyis 1927-ben. A 20000. olvasó címre kisorsolt olvasóval még a sorsolás helyszínén sikerült a hallgatóság előtt egy kis telefonos beszélgetést lefolytatni, mert megadta az elérhetőségét. A nyertest tárcsázva a kérdéssemre a szerencsés olvasó elmondta, lánya tanulmányainak segítése érdekében lett éppen most a bibliotéka tagja, mert a könyvtár gyűjteménye rendkívüli segítséget tud nyújtani az innen főiskolára, egyetemre járók tanulmányaihoz. Véletlenül a tagságát megújító nyertesünk is éppen felsőfokú tanulmányai miatt vált ismét a könyvtár aktív tagjává.

Az új olvasók jelentkezése és a régebbiek aktivizálódása ilyen magas számban igazi karácsonyi ajándéka lett a nagykanizsai Halis István Városi Könyvtár minden dolgozójának.

Czupi Gyula

TUDÓSÍTÁSOK

Baumgartner Nóra (tagságát megújító szerencsés nyertes) és az ő tagságát megújító könyvtáros kollégánk (Pálosi Istvánné).

dr. Nagyné Molnár Hajnalka Magdolna (a 20000. beiratkozó) és az őt beíró kollégánk (Szörényi Szabina)

DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár és a Keresztury Irodalmi Kör közös rendezvényei (2008. 2. félév)

Vendégünk volt szeptember 23-án Csősz-Jutteau Katalin a Franciaországban élő zalaegerszegi történész-tanár. Videó-vetítéssel egybekötött előadásának címe: „Kati Párizsból”.

Október 14-én Szemes Béla: Egerszegi színházi esték – Színkritikák c. könyvének bemutatójára került sor.

Puskás Tófeji Valéria író, költő „Csendszárnyak” c. bemutatkozó irodalmi estjét élvezhettük november 25-én.

December 16-án Karácsonyi meglepetés tanúi lehettek a résztvevők, ezen az esten az Énekmondó együttes is színesítette a programot.

Egyéb rendezvények (2008. 2. félév):

2008-ban is megszerveztük az „Összefogás a könyvtárakért” programsorozatot. Ebben az évben a tinédzser korosztállyal kapcsolatos előadások, találkozók, vetélkedők kerültek a középpontba.

Két előadást szerveztünk e korosztály részére "Pattanástalanító" címmel Dr. Fekete Anikó kozmetológus - bőrgyógyász szakorvos előadása hangzott el a tinédzserkori bőrápolásról 2008.október 6-án .”Legyünk tudatos vásárlók!” címmel László Marianna, az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület Zala Megyei Szervezetének irodavezetője tartott ismertetőt a témában 2008. október 9-én.

László Marianna a tudatos vásárlásról tart előadást

HÍREK

Október 12-én, a Könyves Vasárnapon újabb különlegességekkel vártuk olvasóinkat: „A Parnasszustól az Üvegholdig” Irodalmi találkozás Turbuly Lilla író – költő – kiadói szerkesztővel. A szerzővel Dr. Gyenes Imre beszélgetett. Zenés irodalmi összeállítással szórakoztatta a közönséget Kónya István lantművész és Oberfrank Pál színművész „Méznel édesb szép szók. A magyar reneszánsz udvari művészete” címmel. Ezt követően Reneszánsz „Ki nyer ma?” vetélkedőre került sor.

Az aranyozás technikája sok érdeklődőt vonzott a Könyves Vasárnapon

Kónya István lantművész és Oberfrank Pál színművész

A nap folyamán játszósarok várta a gyerekeket, és kézműves programokra is sor került. Lehetett reneszánsz könyvjelzőt készíteni, megismerkedni az aranyozás technikájával a könyvtár mini restaurátorműhelyében. Mellette ingyenes beiratkozással, ingyenes internethasználattal és vasárnapi könyvkölcsönzéssel vártuk az olvasókat.

November 5–6-án könyvtárunk adott helyet a XI. Közgyűjteményi Szakmai Napoknak. A tartalmas és érdekes előadásokat élvezettel hallgató közönség elégedettségének adott hangot.

December 10-én a Források a Muravidék történetéhez I–II. c. szövegyűjtemény bemutatójára került sor, melynek során a kötet szerzői válaszoltak a hallgatók kérdéseire.

Kocsisné Sipos Rozália

A nagy háború írásban és képen” nevet viselő vándorkiállítás augusztus 28. és szeptember 10. között Zalaegerszegen a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban is sok érdeklődőt vonzott.

DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR, KISTÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁS

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a községi önkormányzatokkal, illetve a zalaegerszegi, zalaszentgróti és pacsai többcélú társulásokkal kötött *Ellátási szerződések* alapján biztosította a mozgókönyvtári szolgáltatást a nyilvános könyvtárat nem működtető 30 község - Alibánfa, Alsónemesapáti, Bagod, Csöde, Gyűrűs, Kemendollár, Kisbucsa, Nemesapáti, Nemeshetés, Petőhenye, Pókaszeptek, Pusztaszentlászló, Vöckönd, Zalaistvánd, Zalaszentiván, Zalaszentlőrinc, Almásháza, Batyk, Dötk, Pakod, Zalabér, Zalavég, Búcsúszentlászló, Nemessándorháza, Nemesszentandrás, Nemesrádó, Pölöske, Szentpéterúr, Zalaigrice, Zalaszentmihály – számára.

A mozgókönyvtári normatív támogatásból az év folyamán 5354 db dokumentumot leltároztunk be, illetve 51 féle (285 példány) időszak kiadványt

fizettünk elő a kistérségek települései számára. A dokumentum-beszerzésre fordított összeg összesen 9 627 767 Ft volt. A beletárolt dokumentumok könyvtárunk online katalógusában az interneten keresztül visszakereshetők: <http://katalogus.dfmk.hu:8080/>.

A községi szolgáltató helyekre az év folyamán 6 alkalommal szállítottunk új könyveket, a nem hagyományos dokumentumok cseréje ennél gyakoribb volt.

A községi szolgáltató helyeken 2230 fő regisztrált használót tartottak nyilván 2008-ban, a személyes könyvtárhasználatok száma 43 381 alkalom volt; 35538 db dokumentumot kölcsönöztek és 18316 dokumentumot használtak helyben.

Intézményünk honlapján folyamatosan frissítettük a mozgókönyvtári ellátás weboldalát. Elérhetősége: <http://www.dfmk.hu/mozgokonyvtar/index.htm>

A Zalai könyvtári levelező 2008. évi 1. számban már hírt adtunk arról, hogy áprilisától hírlevelet jelentettünk meg, továbbképzést szerveztünk a könyvtári szolgáltató helyek könyvtárosai számára, internet használói tanfolyamot tartottunk Kemendolláron, és Pölöskén, valamint több rendezvényt is szerveztünk. Az év második felében is folytattuk ezeket a munkákat, így Pakodon tartottunk internet használói tanfolyamot, a hírlevélnek pedig összesen 4 száma jelent meg.

"Mátyás király alakja a magyar irodalomban" címmel a zalaszentiváni általános iskolásoknak november 21-én 9 órától Kiss Gábor tartott előadást.

Kézműves foglalkozás keretében karácsonyi díszek készítésére került sor Pethőhenyén, Zalaszentlőrincen, Batykon és Alsónemesapátiban. A foglalkozásokat Zsirainé Kulcsár Mária vezette.

Közösségi Ház és könyvtárávató ünnepségre került sor Nemesapátiban. 2008. október 23-án. Az ünnepség keretében átadták a Lukács Istvánról elnevezett új könyvtárszobát is. Az avatóünnepség részeként Pintér Györgyike vezetésével kézműves foglalkozásra került sor (erről részletesen is olvashatnak a Tudósítások rovatban Gáspár Zoltánné polgármester tollából).

December 12-én Zalaszentmihályon került sor az első kistérségi szavalóverseny megrendezésére, ahol a zsűri munkájában vettünk részt. Reméljük folytatódik a hagyomány és a következő években is megrendezésre kerül ez a program.

Sebestyénné Horváth Margit

JÓZSEF ATTILA VÁROSI KÖNYVTÁR, KISTÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁS

Számos rendezvényt, író -olvasó találkozót szerveztünk a területünkhöz tartozó könyvtári szolgáltató helyeken az Ünnepi Könyvhéten, a Zalai Gyermekkönyvheteken, illetve egyéb alkalmakkor. Programjainkon közel 600 fő vett részt.

2008. október 6. "Sokszínűség és modernizáció" címmel szakmai napot tartottunk, ahol vendégeink között tisztelgettük a községek elöljáróit és könyvtárosait is. Itt került sor a "Olvasóinkért-díj" átadására is, amelyet 2008-ban Horváth Jánosné lickóvadamosi könyvtárosunk vehetett át.

Pál Éva, Major Árpád és Horváth Jánosné az október 6-i rendezvényen

A nagykapornaki irodalmi est fellépői

2008. október 14-én író-olvasó találkozóra került sor Baranyi Ferenc Kossuth-díjas költővel Nagykapornakon.

2008. október 16-án „A mozgókönyvtári rendszer új lehetőségei a mikrotérségben” címmel rendezett információs napon, Bakon Pál Éva előadást tartott a József Attila Városi Könyvtár mozgókönyvtári szolgáltatásairól.

2008. november 18-án Kanizsa József költővel találkozhattak az érdeklődők Becsvölgyén és Gellénházán.

A Gellénházán tartott író-olvasó találkozó közönsége

2008. november 22-én Kiskutason irodalmi estet szerveztünk Ferencz Győzővel, a Pannon Tükör munkatársával.

2008. november 27-én Kiskutason Nógrádi Gábor író volt a vendégünk.

Nógrádi Gábor író és Pál Éva könyvtáros

20 órás továbbképző tanfolyamot tartottunk 8 fő részére a Kiskutasi Kulturális Menedékházban "Alapfokú ismeretek számítógépen" címmel. A tanfolyamot mindenki sikeresen elvégezte, amelyet "Tanúsítvány" kiosztásával igazoltunk.

2008. 2. félévben ünnepélyes könyvtárátadásra kerül sor Gellénházán, Keménfán, Szentkozmadombján és Zalatárnokon.

Számos pályázaton szerepeltek sikeresen a községi könyvtáraink: Az Oktatási és Kulturális Minisztérium "Fókuszban a közművelődés" pályázatán Keménfa 130 00 Ft, Bezeréd 400 000 Ft, Pusztaderics 1000 000 Ft támogatást kapott.

Pál Éva

FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁR, KESZTHELY

Rendezvények- 2008. II. félév

Szeptember 8.

Horváth J. Ferenc: Jó széllel című verseskötetének bemutatója és festménykiállításának megnyitója. A kötetet méltatta: Cséby Géza – ny. igazgató, költő. A kiállítást megnyitotta: Pelcz István – szerkesztő.

Szeptember 22.

Kardos Gy. József: Ahonnan jöttem: Pálfalvi Nándor élete és munkássága c. kötet bemutatója. A kötetet bemutatta a szerző. Vendég: Pálfalvi Nándor író. Közreműködött: Bodnár Sándor – oboa

Szeptember 29.

A Csík Ferenc Olimpiai Baráti Kör Egyesület és a Fejér György Városi Könyvtár közös rendezvénye: Olimpiai beszámoló Pekingből. Előadó: Dr. Nádasy Miklós elnök. A *Dobópápa* című film vetítése – rendező: Sós Ági. Vendégek: olimpiikonok és edzőik.

Október 6.

A „*Reneszánsz Éve 2008*” jegyében indított vetélkedő döntője.

Október 12.

KÖNYVES VASÁRNAP – RENESZÁNSZ ÉV. 20 fellépő csoport, 20 kézműves, és könyvtárak bemutatkozása, civil szervezetek szereplése.

November 3.

F. Wolf Ágnes Napfogyatkozás. Küzdelem a szörnyű kórral c. kötet bemutatója. A szerzővel Lackner László író, szerkesztő beszélgetett. Közreműködött: Pulai Viktória-balettművész, Bodnár Sándor – oboa, Gróf Katalin – zongora.

November 10.

Író – olvasó találkozó Petőcz Andrással.

November 20.

Festeticsek és Keszthely. Várostarténeti vetélkedő a Zala Megyei Fehérbot Egyesület részére.

November 24.

Wass Albert emlékest. Kardos Gy. József előadása.

December 8.

Adventi beszélgetés Venczel Vera színművésznővel. Vendég: Cserje Zsuzsa rendező.

December 12.

Advent. A Keszthelyi Klarinét Quartett karácsonyi műsora.

December 15.

A nagykanizsai Igricek együttes karácsonyváro koncertje.

FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁR GYERMEKKÖNYVTÁRA, KESZTHELY

A gyermekkönyvtár 2008. II. félévének programjai

Szeptember 5-én Nyári élmények szóban és rajzban című foglalkozásunkon a vakációt elevenítettük fel. A gyermekek alkotásaiból tárlatot állítottunk össze Szép emlék a vakáció címmel.

Szeptember 9-én A Nők a Balatonért Egyesület felkérésére, a Parlagfümentes Magyarországért akcióhoz kapcsolódva játékos foglalkozást tartottunk iskolásoknak. Környezetvédő hozzáállásukat szép ajándékokkal jutalmaztuk.

Az Országos Tini Könyvtári Napok előkészítése céljából közvéleménykutatást tartottunk és kívánságládikót helyeztünk ki a könyvtárban.

Október 9-én Kamasz panasz címmel Dr. Kovácsné Mozsolits Melinda pszichológus beszélgetett a serdülőkkel.

Október 10-én könyvajánló foglalkozásra vártuk a tini korosztályt, hiszen „könyvvel könnyebb” a serdülőkor gondjaira megoldást találni.

Október 12-én a könyves vasárnapi fesztiválon a sok program mellett rejtvényjátékokkal vártuk a kisebbeket. Végül 85-en oldották meg a feladványokat.

November 30 -án Népmese Napján mesemondó délutánt rendeztünk, melyen 36 mesemondó vett részt.

November 26-án őszi teremdekorációkkal díszítettük fel a könyvtárat.

November 7-én természetjátékokat készítő kézműves foglalkozást tartottunk nagy érdeklődés mellett.

November 17-én a gyermekkönyvhetek nyitányaként Dóka Péter író látott vendégül a nagyon sikeres találkozón. Őt délután a zalacsányi iskolásoknak is bemutattuk.

November 19-én az óvodásokat és kisiskolásokat vártuk az Igricek Együttes zenés irodalmi műsorára.

November 24-én került sor a hagyományos Óvodások városi versmondó délelőttiére.

November 26-án Kardos József nyugalmazott tanár tartott előadást alsó tagozatosoknak Mesék és mondák Mátyás királyról címmel, melyhez meseillusztrációs kiállítás is társult.

November 28-án Adventi naptárakat hajtogattak, ragasztottak az ünnepváró gyerekek.

December 2-án a tél jegyében dekoráltuk termeinket aktív olvasói segítséggel.

December 5-én Mikulás köszöntőre került sor a gyermekkönyvtárban.

December 19-én hangulatos karácsonyfa-díszítésen, könyvajánló teadélutánon vettek részt a gyermekek.

Tóth Rita

FEJÉR GYÖRGY VÁROSI KÖNYVTÁR KISTÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁS

A keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár és a Balatoni Múzeum rendhagyó könyvtári foglalkozást szervezett 2008. október 21-én a zalavári Cirill-Metód Általános Iskola 71 felső tagozatos diákja számára a mozgókönyvtári ellátás keretében.

A környező régészeti feltárások területén Havasi Bálint múzeumigazgató vezetésével a gyerekek elsőként Zalavár településtörténetével ismerkedtek

meg, majd a Kis-Balaton Ház kiállításán keresztül bepillantást nyerhettek a térség természeti értékeibe.

Az ismeretterjesztő előadást követően Gruberné Molnár Adél múzeumi könyvtáros irányításával a tanulók „újjáélesztették” a középkori Zalavárt, s – a kort idéző jelmezek elkészítésével - annak egykori lakosságát. A jól sikerült időutazást a résztvevők a Récéskúti bazilika romjainak megtekintésével zárták.

Az idei Gyermekkönyvhetek rendezvénysorozat programjai között a keszthelyi Fejér György Városi Könyvtár - a mozgókönyvtári szolgáltatás keretében - 2008. november 27-én Őszi bújócska címmel könyvtári foglalkozást szervezett Sümegcsehi, valamint Óhíd könyvtárában. Mindkét településen a helyi általános iskola első osztályos tanulói vettek részt a rendezvényen, a foglalkozásokat Magyar Szilvia keszthelyi gyermekkönyvtáros vezette. A természetben élő állatokról, azok téli készülődéséről játékos formában, könyvek, dalok segítségével szereztek ismereteket a gyermekek, s aktívan, frappáns válaszokat adva, élvezettel kapcsolódtak be a "könyves" foglalkozásba. A rendezvény végén a könyvtár új ismeretterjesztő és mesekönyveiből, gyermekfolyóirataiból válogattak a tanulók, s többen megígérték, hogy hamarosan visszatérnek a szüleikkel együtt is.

Könyvtári foglalkozás Óhídon és Sümegcsehiben

Bonnyai Ágnes

VÁROSI KÖNYVTÁR LENTI

Rendezvények a 2008. 2. félévben

- Június 2. Dr. Vankó Zsuzsa: „Miért különleges könyv a Biblia?” című előadása
- Június 13. 79. Ünnepi Könyvhét
Molnár Gábor: „az emberi szívnek oltalmától távolan” című kötetének bemutatója
- Június 30 - július 4. „Mátyás király és a reneszánsz hétköznepok”- nyári tábor

HÍREK

- Augusztus 12. Márkus Rita: „Útszéli feszületek az Őrségben és a Vendvidéken” című fotókiállításának megnyitója
- Szeptember 30. „Magyar Népmese Napja”
- Október 3 -17. Országos Tini könyvtári Napok Zala-megyei rendezvénysorozata
- Október 3-tól Könyvtárunk az IWIW-en – programajánlóval
- Október 3. „Klasszikusok új köntösben” – irodalmi pályázat meghirdetése 6-10. évfolyamos diákoknak
- Október 3-18. „Graffiti a könyvtár falán” – kiállítás
- Október 6-18. „Szépségápolás, sport, életmód – segítenek a könyvek is” – kiállítás
- Október 7. „Ki vagyok és merre tartok?” Szabóné Balázs Mónika előadása
- Október 8. „Anya, Apa! Én már nagy vagyok!” Dányi József előadása
- Október 11. „Pillangók tánca avagy szerelem a köbön” – könyvajánló zenével, filmrészletekkel
- Október 12. **Könyves Vasárnap** programjai:
-Ingyenes beiratkozás, kölcsönzés
-„Szépség, egészség, életmód a neten” – honlapajánló
-„Én elolvastam, eljátszom, Te kitalálsz” – játékos beszámoló olvasmányélményekről
-„Gyerek, szülő, nagyszülő – találkozás a végtelenben?” – Szabóné Balázs Mónika előadása
-„Szépségápolás, bőrápolás egy kozmetikus szemével” – Molnár Anett előadása
-„Klasszikusok új köntösben” – irodalmi pályázat eredményhirdetése
- Október 15. „Bulizz velünk!” – Olvasói „Önök kérték”
- Október 15. „Gyere velünk a könyvek birodalmába!” Könyvtárbemutató óvodásoknak
- Október 17. „Választhatsz és változtathatsz” Térné Viczertes Eszter előadása
- Október 21. Mesedélután a lendvai könyvtárban

HÍREK

- Október 22. Mesedélelőtt a dobronaki könyvtárban
- Október 22. Mesedélelőtt a göntérházi könyvtárban
- November 13. Felnőtt olvasókör alakuló ülése könyvajánlóval
- November 14. Gyermek olvasókör foglalkozása
- November 17-21. „Elektronikus ügyintézés ismereteinek elsajátítása” tanfolyam
- November 18. „A titkokat az ujjaimnak mondom el”- Rosta Géza verses-zenés műsora az általános iskolák 4. osztályos gyermekeinek
- November 21. de. Óriné dr. Bilkei Irén „Hétköznapi élet a későközépkorban” című előadása középiskolás diákoknak
- November 21. du. Óriné dr. Bilkei Irén „Hétköznapi élet a későközépkorban” című előadása felnőtteknek
- November 24-28. „Elektronikus ügyintézés ismereteinek elsajátítása” tanfolyam
- November 26. de. „Levél a Mikuláshoz”- Neszmélyi Magdolna előadása óvodásoknak
- November 26. Neszmélyi Magdolna „Mikor a szírom elhagyja helyét...” című előadása
- December 5. Gyermek olvasókör
- December 11. „A szeretet versei”- Csider Sándor drámafoglalkozása gyermekeknek
- December 12. „A szeretet versei”- Csider Sándor drámafoglalkozása gyermekeknek
- December 17. „Szeretni születünk”- Csider Sándor előadása
- December 20. Karácsonyi kézműves délelőtt korhatár nélkül

Német Józsefné

VÁROSI KÖNYVTÁR LENTI, KISTÉRSÉGI SZOLGÁLTATÁS

A mozgókönyvtári ellátás során a hozzánk tartozó 50 településen 2008-ban könyvtáraink négy, esetenként öt alkalommal kaptak könyveket és igényeik szerint DVD-eket is.

Az év során 99 alkalommal szállítottunk ki DVD-eket, egy-egy szállításnál átlag 10, éves szinten összesen 1036 darabot juttattunk ki.

Több helyen /pl. Iklódbördőcén, Pákán, Tormaföldén/ nagyon megnőtt az érdeklődés az új szolgáltatásunk iránt. Éves szinten 50 - 65 DVD-ből válogathattak az itt élők ezekben a községekben.

Mivel a folyóiratok is keresettek szolgáltató helyeinken, ezért a 2009. évre történő megrendelésük előtt ismét igényfelmérést végeztünk könyvtárosaink segítségével, hogy az ott élők milyen kiadványokat olvasnának szívesen. Több helyen éltek a változtatás lehetőségével, ugyanis az érdeklődés szélesedésével a látogatók által legkeresettebb folyóiratok beszerzését kérték. 2009-ben 51 féle időszaki kiadványt rendeltünk meg 204 példányban, melynek előfizetési összege 1 millió 700 ezer forintot tesz ki.

Könyvtárosaink számítógépes ismereteinek gyarapítása érdekében 2008. november 24-től 28-ig újabb tanfolyamot szerveztünk a városi könyvtárban. Ez volt a harmadik tanfolyamunk ez évben, erre négy könyvtáros jelentkezett és végezte el, így 2008-ban összesen tizenkilencen vettek részt internetes oktatásban.

Az év második felében is történtek személyi változások. Márokföldön Tóth Hajnal, Nován Csonkáné Gáspár Zsuzsanna lett az új könyvtáros. Sajnos az előző könyvtárosok munkakörülményeinek megváltozása nem tette lehetővé, hogy továbbra is vállalni tudják a könyvtárosi teendőik ellátását.

Jelentősebb fejlesztés Szentpéterföldén volt, ahol felújították a könyvtári helyiséget és berendezési tárgyakat /tárgyalóasztalt és székeket, számítógépekhez forgószékeket/ vásároltak.

2008. júniusában Szentkozmadombján avatták fel a faluházban helyet kapott új könyvtárat, melyre 1,7 milliós pályázati és kistérségi támogatás adott lehetőséget. A barátságosan kialakított szolgáltató helyen a hagyományos dokumentumok mellett az internet hozzáférés is biztosított a használók számára.

Stéber Ferencné Csögi Ágnes

FÁKLYA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR, LETENYE

Rendezvények 2008. 2. félévben

Június 2.	„Biblia Éve” – kiállítás
Június 5.	Ünnepi Könyvhét. Kései énekek – Rada Gyula költői estje
Június 21.	Könyvbarátok kirándulása – Pozsony
Június 26.	Dramatábor. Kézműves foglalkozás – „Gyöngyvilág”
Július 1-től augusztus 5-ig	Ismerkedés kötelező olvasmányokkal (6 alkalommal- kedd délelőttönként)
Július 2-től augusztus 6-ig	Színes ötletek - kézműves foglalkozás minden szerdán
Július 3.	Játszó tábor. Kézműves foglalkozás – „Gyöngyvilág”

HÍREK

- Augusztus 14. Kiállítás megnyitók:
– Ludvig Nemzetközi Művésztelep
– Letenyei szentháromság templom régi orgonájának alkatrészei
„Virágzó Magyarország – Letenye c. film vetítése
- Augusztus 23. Könyvbarátok kirándulás. Zirc, Komárom, Tata, Tihany
- Szeptember 8. „Puccini Év 2008” – kiállítás
- Szeptember 29. „Zala varázsa” – kiállítás Mészáros T. László fotóiból
- Szeptember 29. „Népmese Napja”. Nagyapó mesefája – nyugdíjasok meséltek az általános iskolásoknak
- Szeptember 30. „Népmese Napja” óvodások mese délelőttje
- Október 7-12 Országos Könyvtári Napok
- Október 7. „Lázadó Ifjúság” – kiállítás
- Október 8. Kustár Zsuzsa iparművész kiállítás megnyitója.
- Október 10. „Hol van megírva?” – sorsunk a csillagokban vagy a saját kezünkben? Vendégünk: Vatali Hajnalka
- Október 12. Könyves Vasárnap. Nyitott könyvtári délután filmvetítéssel, kézműves játszóházzal

- Október 16. A magyar jelképrendszer a népmesékben. Rendhagyó rajzóra.
- Október 21. A magyar jelképrendszer a népmesékben. Rendhagyó rajzóra.
- November 7. Magyar Tudomány Napja. „A hold felfedezése” – holdexpedíciók jelentősége. Előadó: Bánfalvi Péter a TIT Zala Megyei Szervezetének elnöke

- November 14. „Folton-folt” A Kanizsa Folt, valamint a Magyar Foltvarró Céh gyűjteményes kiállításának megnyitója
- November 20. „A globális felmelegedés és helyi hatásai” Dr. Anda Angéla, a Pannon Egyetemen Georgikon Kar tanszékvezető egyetemi tanára
A rendezvény támogatója a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálat.
- November 21. „Ha szól a szív”. Rózsás Sándorné kötetbemutató estje
- November 24-30. Tök Jó Könyvek – könyvkiállítás tiniknek
- November 27. „Levél a Mikuláshoz”- Mikulás-váró zenés műsor gyerekeknek
Vendég: Neszmélyi Magdolna színművész (alsó tagozatosok és óvodás nagycsoport)
- November 27. Fogyasztóvédelem az Európai Unióban és Magyarországon.
Előadó: Dr. Vértényi Jenő, az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület Zala Megyei Szervezetének elnöke. A rendezvény támogatója a Külügyminisztérium EU Tájékoztató Szolgálat.
- December 12. Álmodj Útján. Bokros Tiborné Kamarás Klára kötetbemutatója és Tímár Zoltán Op-Art Alkotó kiállításának megnyitója.
- December 12. Karácsonyi Hangulatban. Szalvétatechnikával készült képek kiállítása
- December 16. „Gyertyafény, Szép Remény...” Ünnepváró kézműves foglalkozás óvodásoknak
- December 19. „Téli Világ, De Jó Világ”. Ünnepváró kézműves foglalkozás általános iskolásoknak

„SALLA” MŰVEDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

Egészségpolitika és népegészségügy az Európai Unióban

2008. szeptember 18-án Dr. Czibalmos Ágnes tartott előadást a zalalövői művelődési központ nyugdíjas klubjában. A gyermekorvos pszichológus orvosként kezdte pályafutását, majd a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen szerzett európai uniós és külügyi szakértő szakoklevelet. Tagja a Team Europe Hungary szakértői csoportnak, szakterülete az egészségpolitika és népegészségügy.

Az előadás keretében elsőként röviden az EU-alapokról, intézményrendszerrel beszélt a szakértő, majd elmondta, hogy az Európai Unió kezdetben nem foglalkozott egészségügyi kérdésekkel. Az orvosi ellátás, a háziorvosok és kórházak működése

jelenleg sem tartozik a hatáskörébe, egyedül a megelőzés, az egészségmegőrzés az a terület, amelyben együttműködés figyelhető meg. Az előadás második felében az Európai Unió legfontosabb egészségügyi problémáiról, illetve az ehhez kapcsolódó feladatokról és célkitűzésekről hallottunk hasznos információkat, befejezésük pedig megvitattuk a helyi és országos szintű problémákat.

Éghajlatvédelem az Európai Unióban

2008. november 20-án Szabó Zoltán, a Levegő Munkacsoport civil szervezet programvezetője, Team Europe Hungary szakértő tartott előadást a Művelődési Központban.

Az előadás első részében a Bioszféra-kísérletek kudarcáról számolt be az előadó. A kísérlet során zárt komplexumban, mesterségesen próbálták fenntartani az életet, sikertelenül. Megdöbbentő a Húsvét-szigetek példája is, ahol a civilizáció saját maga okozta a pusztulását az erdők kivágásával.

Az előadás második felében a levegő összetételéről, az üvegházhatásról, és a környezetünkben eddig bekövetkezett változásokról hallottunk. Az éghajlatváltozás már megkezdődött, ha nem cselekszünk, várható hatás többek között a felmelegedés, a csapadékviszonyok megváltozása, a szélsőséges időjárási események gyakoribbá válása, különböző betegségek elterjedése, vízhiány, bizonyos fajok kihalása. A probléma megoldásához globális összefogásra van szükség, de egyéni szinten is nagyon sokat tehetünk az energiafelhasználásunk csökkentésével, közlekedési, vásárlási és étkezési szokásaink változtatásával. Ne feledjük: *„a Földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön.”*

Kovács Mónika

ZALA MEGYEI BÍRÓSÁG DR. DEGRÉ ALAJOS JOGI SZAKKÖNYVTÁRA

A Networkshop 2008-ban megrendezett 17. konferenciáján, Dunaújvárosban Sándor Gertrud könyvtáros *„A Zala Megyei Bíróság dr. Degré Alajos Jogi Szakkönyvtárának története”* címmel tartott előadást.

Beszámolójának prezentációja és filmanyaga megtalálható a következő weboldalon:

<http://vod.niif.hu/index.php?lg=hu&mn=archive&eid=78&sm=listevent&secid=9>

TARTALOMJEGYZÉK

ÜNNEPELŐ KÖNYVTÁROSOK	Az MKE Emlékérem kitüntetettje	3
MŰHELY	Borbélyné Verebélyi Judit: „Érc, márvány és könyv nem hagy enyészni soha”	5
	Kereki Judit: Országos Tini Könyvtári napok a József Attila Városi Könyvtárban	7
	Tóth Renáta: Vasárnapos könyvtár. Országos Tini Könyvtári Napok a zalaegerszegi Deák Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárában.	10
	Pappné Beke Judit: Könyves Vasárnap Keszthelyen	12
	Kovács Mónika: Pöttöm Könyves Vasárnap a zalalövői „Salla” Művelődési Központ és Könyvtárban	14
	Cserhalmi Henriette: A műhely. Restaurálás és könyvkötés a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban	15
	A Parnasszustól az Üvegholdig. Irodalmi találkozás Turbuly Lillával (beszélgetőtárs Gyenes Imre)	18
TUDÓSÍTÁSOK	Kiss Gábor: Mátyás király és a reneszánsz kora. A XXXVI. Országos Honismereti Akadémia Zalaegerszegen	23
	Kardos Gy. József: Könyvbemutató Keszthelyen a Fejér György Városi Könyvtárban	24
	Jakabfiné Bársony Judit: A gelsei Petőfi Sándor Emlékkönyvtár őszi-téli gyermekprogramjai	26
	Tóth Judit: Kirándulás Pozsonyba és környékére	28
	Kiss Gábor: Zalai Közgyűjteményi Napok. 2008. november 5-6.	29
	Borbélyné Verebélyi Judit: „Keszthely és a Festicsek”	31
	Gáspár Zoltánné: Felavatták a nemesapáti Közösségi Házat	32
	Gehér Andrásné: Könyvtáravató a megszépült pacsai könyvtárban	35
	Gergely János: Értékleltár gyermekszemmel	37
	Oláh Rozália: A Deák Ferenc Megyei Könyvtár gyermekprogramjai	39
	Bedő Sándorné: „A mese gyógyító ereje az élet különböző szakaszaiban”	41
	Horváth Anikó: Gyermekkönyvtári rendezvények a József Attila Városi Könyvtárban	42
	Tóth Rita: Őszi-téli könyvre hangoló	45
	Bagladi Mónika – Baksa Melinda: Programok a Lenti Városi Könyvtárban 2008 második felében	45
	Horváthné Nagy Elvira: A zalakarosi könyvtár programjai 2008. II. félévében	51
	Borbélyné Verebélyi Judit – Kántor Krisztián: Internetoktatás a Fejér György Városi Könyvtárban	54
	Czupi Gyula: Ki lesz a húszszedik beiratkozó?	56
HÍREK		58

Borító: A Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács támogatásával felújított pacsai Nagyközségi Könyvtár.

